

Stockholms stads tjänstenämnd.

Tjänstenämnden.

*Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»;
expeditionstid: 10—14,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads tjänstenämnd, som tillkom år 1921 i samband med 1921 års löne-reglering och därvid efterträdde den år 1911 inrättade lönenämnden, började sin verksamhet den 1 juli 1921.

Tjänstenämnden handhar i enlighet med vad därom finnes stadgat frågor rörande anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor för kommunalstyrelsens, överståthållarämbetets och magistratens tjänstemän, ävensom de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Tjänstenämnden åligger särskilt att noggrant följa och vaka över tillämpningen av de för tjänstemännen gällande tjänste-, avlönings- och pensionsreglementena; att efter framställning av förvaltningsnämnd eller då nämnden eljest finner skäl därtill meddela erforderliga beslut eller föreskrifter rörande tolkningen och tillämpningen av sådana stadsfullmäktiges beslut, som angå tjänstemännen i deras egenskap av arbetstagare hos staden; att avgöra framställning om tjänste- och familjepension jämväl i fall, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, ävensom frågor om understöd åt tjänsteman eller tjänstemans efterlevande; att årligen inom tid, som stadskollegiet utsätter, till kollegiet avgiva yttrande över nämndernas förslag till stat för nästföljande år, i vad de avse avlöningar och pensioner till tjänstemän; samt att, i den mån så ske kan, följa behandlingen av såväl andra kommuners som statens löne- och pensionsfrågor. Erforderligt samarbete bör äga rum mellan nämnden och löneavtalsnämnden.

Beträffande den extra ordinarie tjänstepersonalen har tjänstenämnden att, inom ramen av de anslag, som för ändamålet anvisas, bestämma den lönegrad, vari tjänst skall upptagas, samt antalet tjänster i varje grad. Tjänstenämnden meddelar vidare, efter framställning

från vederbörande nämnd eller förvaltningschef, beslut om avlöning eller förmåner i övrigt åt extra tjänstemän. Jämlikt revisionsstadgan för Stockholm den 1 aug. 1930 har tjänstenämnden slutligen att verkställa granskning av revisionskontorets räkenskaper, i vad desamma avse utgifter för löner, arvoden och pensioner (jfr sid. 93).

Tjänstenämnden består av, förutom ordförande som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utses årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång i månaden. Vid nämndens sammanträden äger tjänstedirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadens övriga nämnder äga årligen utse en representant för att efter kallelse, utfärdad av tjänstenämndens ordförande, närvara vid tjänstenämndens sammanträden, då där behandlas ärenden, berörande vederbörande nämnds förvaltningsområde. Sådan representant äger rätt att därvid deltaga i tjänstenämndens överläggningar samt att erhålla sin mening antecknad till protokollet. Jämväl överståthållarämbetet och magistraten äger dylik representationsrätt.

Den tidigare rätten för stadens tjänstemän att utse en representant att närvara vid tjänstenämndens sammanträden har upphört, sedan lagen den 17 maj 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän den 1 jan. 1941 trätt i kraft, varigenom tjänstemännen erhållit möjlighet att i annan ordning bevaka vissa intressen i fråga om anställnings- och avlöningsförhållanden.

Betr. det år 1937 inrättade särskilda besvärsinstitutet för tjänstetillsättningsfrågor och den för dess handhavande inrättade besvärsnämnden se sid. 91.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads tjänstenämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940. Allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 14 och 15 juni 1937, med ändr. 24 jan. samt 5 och 19 dec. 1938 och 18 dec. 1940. Tjänstereglemente för befattningshavare vid polisväsendet inom Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937 och fastställt av ÖA 13 juli 1937. Tjänstereglemente för icke-ordinarie tjänstepersonal inom Stockholms kommunalstyrelse,

TJN

antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. 5 dec. 1938 och 20 dec. 1939. Allmänt tjänstepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. 24 jan. samt 5 och 19 dec. 1938. Familjepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937.¹⁾ Avtal mellan Stockholms stad och Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa om stadens övertagande av kassans rörelse, av k. m:t fastställt att gälla fr. o. m. 1 okt. 1937. Bestämmelser rörande arvoden åt borgarråd, antagna av SF 18 dec. 1922. Bestämmelser rörande tjänste- och familjepension för borgarråd, antagna av SF 17 dec. 1937. Bestämmelser rörande arvoden samt tjänste- och familjepension åt borgarråd, antagna av SF 28 juni 1940. Avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938.²⁾ Avlöningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938.²⁾ Tjänstepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938.²⁾ Familjepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938.²⁾ Avlöningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Reglering av lärartjänster i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, skolöverstyrelsens skrivelse till SF 12 sept. 1922, med ändr. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektriser i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Avlönings- och pensionsreglementen för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lärlings- och yrkesskolor, antagna av SF resp. 19 dec. 1923 (ändr. 19 dec. 1928, 15 dec. 1930, 16 mars 1931 och 24 jan. 1938) samt 19 dec. 1928. Bestämmelser ang. rörligt löne- eller pensionstillägg åt vissa stadens tjänstemän samt pensionärer och understödstagare m. fl., antagna av SF 15 juni 1921, med ändr. 9 jan. 1922, 15 dec. 1930 och 16 mars 1931. (Gäller endast oreglerade befattningar och tjänster.) Bestämmelser ang. Stockholms stads extra tjänstemän, antagna

av SF 15 maj 1922, med ändr. 28 juni 1923 och 15 sept. 1930. (Gäller endast oreglerade tjänster.) Resereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 20 juni 1927. Bestämmelser ang. tjänstebostadsrättigheter, fastställda av tjänstenämnden 10 maj, 22 juni och 1 nov. 1939 (se Kf 1939: nr 8, 34). SF:s beslut 20 dec. 1939 och 18 nov. 1940 om skyldighet för befattningshavare, som erhålla förordnande efter 1939 års utgång, att med viss begränsning underkasta sig sådana jämkningar i fråga om pensionsbelopp, som SF i vederbörlig ordning besluta. SF:s beslut 18 dec. 1940 om skyldighet för den, som efter 1940 års utgång tillträder befattning eller tjänst inom kommunalstyrelsen, att med viss begränsning underkasta sig de ändringar i fråga om rörligt löne- och pensionstillägg, vilka av SF beslutas.¹⁾

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 105,400 kr.

Tjänstenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm.: t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Göransson, C. G. E., droskförare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- *Carlsson, Alfred, kansliråd, stadsfullm.
- *Johansson, Fritz O., kassör, stadsfullm.
- Kock, Karin, docent.
- Lindblom, Edith M., fröken.
- *Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter.²⁾

- *Ericson, O. G., kammarsekrivare.
- *Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.
- Knuutila, C. F. E., timmerman.
- *Olsson, H. Ilj., ombudsman, stadsfullm.
- Linnäs, A. G., sekreterare.
- Engzellius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

¹⁾ Härtill komma de mellan representanter för staden och olika personalorganisationer den 9 och 14 nov. 1940 träffade avtalen ang. begränsning tills vidare av de rörliga lönetilläggen m. m. samt SF:s i samband med godkännande av dessa avtal den 18 dec. 1940 fattade beslut.

²⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. Herr Ossbahr är personlig ersättare för både ordföranden och herr Carlsson.

¹⁾ Fastställt av ÖA 13 juli 1937, såvitt angår polisväsendet.

²⁾ Se not å sid. 8.

Tjänstenämndens delegerade.

1. Delegerade för förhandling enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän (förhandlingsdelegerade).

Öman, I.; Johansson, Fritz O.; Malmberg, G. E. Carlsson, Alfred, Kock, Karin samt tjänsteför- rättande tjänstedirektören suppleanter.

2. Delegerad för frågor om:

a) löne- och avlöningsförhöjningar åt ordinarie och extra ordinarie personal samt om tjänstetidsberäkning för sådana förhöjningar;

b) tjänste- och familjepensioner samt om uppskjuten livränta;

c) tjänstledighet under längre sammanhängande tid än sex månader;

d) avlöning vid samtidigt bestridande av mer än en befattning eller tjänst;

e) avlöning vid ledighet för enskilda an- lägenheter, vid åtnjutande av partiell tjänstledig- het samt vid förordnanden å vakanta befatt- ningar;

f) ersättning till vikarier; samt

g) tillämpningen av bestämmelserna i rese- reglementet för Stockholms stad.

Öman, I.; Göransson, C. G. E. eller tjänsteför- rättande tjänstedirektören suppleanter.

3. Delegerade för frågor om faststäl- lande av ersättningar för tjänste- bostäder.

Malmberg, G. E.; Ossbahr, C. P.

Ericson, O. G. och tjänsteför rättande tjänstedirek- tören suppleanter.

4. Delegerade för frågor om avlöning åt extra och övrig icke ordinarie personal. **TjN**

Göransson, C. G. E.; Carlsson, Alfred.

Tjänsteför rättande tjänstedirektören suppleant.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 86).

Tjänstedirektör (C).

Malmros, N., mottagningstid: 10,30—11,30.

Tjänstesekreterare (23).

Anderberg, G. H. A.; mottagningstid: 10,30—11,30.

Notarier (6,540—6,360 kr.).

Engberg, B. H. F.; en vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Stråberg, E. K. (Vivan).

Kontorsskrivare (9).

Eriksson, Karin I.

En amanuens (1,500 kr.), ett extra första kontorsbiträde (3,900 kr.), en expediti- ons- vakt (6), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 27 juni 1918 att tillsätta *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, och instruktion för denna fastställdes av k. m:t den 16 aug. s. å.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att handhåva och avgöra frågor om anställnings-, avlönings- och arbetsvillkor för stadens arbetare samt att i enlighet med gällande reglementen handhåva frågor rörande pension till arbetare och familjepension till arbetares efterlevande ävensom att, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, avgöra framställningar om egenpension och familjepension samt om understöd åt arbetare eller arbetares efterlevande. Med arbetare förstås därvid arbetstagare, vars anställnings- och arbetsvillkor bestämmas enligt kollektivavtal eller därmed jämförliga grunder. Nämnden handhåver därjämte de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnats. Vidare skall nämnden inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas. I alla ärenden, som falla inom nämndens förvaltningsområde, samt i mål rörande kollektivtal äger nämnden själv eller genom ombud så inför som utom] domstol anhängiggöra och föra stadens talan. Nämnden äger anlitat utomstående sakkunniga.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige bland personer, vilka tillhöra nämnd eller styrelse över sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter — utom ordföranden — och suppleanter i nämnden är två år. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade

för handläggning av vissa ärenden. Representant för stadens förvaltningschefer äger rätt att deltaga i nämndens överläggningar samt att få sin mening antecknad i protokollet. Representanten jämte suppleant för denne utses av förvaltningscheferna vid sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för förvaltningschefernas representant jämte dennes suppleant är två år räknat fr. o. m. den 1 jan. Erforderligt samarbete äger rum mellan löneavtalsnämnden och tjänstenämnden. Under löneavtalsnämnden lyder nämndens kansli, vars chef är direktören.

Nämnden sammanträder på ordförandens kallelse eller när minst två ledamöter med uppgift om anledningen därom skriftligen göra framställning.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940 (Kf 1940: nr 53), SF:s beslut 12 dec. 1939 ang. egenpensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst (Kf 1939: nr 43), SF:s beslut 12 dec. 1939 ang. familjepensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst (Kf 1939: nr 44). Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. arbets- och löneförhållanden för arbetare vid elverket, gasverket, vattenledningsverket, hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning och maskinavdelning, gatukontorets gatu- och avloppsavdelning, parkavdelning samt renhållningsavdelning, fastighetskontorets husbyggnadsavdelning, hyresavdelning, lantegendomsavdelning samt småstugebyrå, slakthus, saluhallar och salutorg, begravningsplatserna, flygplatserna, idrotts- och friluftsstyrelsens bad-, idrotts- och friluftsanläggningar, folkskoleledktionen, centraltvättninrättningen samt hälsovårdsnämnden. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid sjukhusen, fattigvårdsanstalterna, poliklinikerna, barnavårdsanstalterna, konvalescenthemmen, nykterhetsnämndens inackorderingshem, Eastmaninstitutet samt Orhems barnkoloni. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940 och specialbestämmelser för städerskepersonal hos fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden, arbetslöshetskommittén, folkskoleledktionen, statistiska kontoret,

biblioteksnämnden, hamnstyrelsen, arbetsförmedlingen och gatukontoret, gällande fr. o. m. 1 jan. 1938, hos hälsovårdsnämnden, gällande fr. o. m. 1 mars 1938, hos revisionskontoret och folkskolektionens expedition, gällande fr. o. m. 1 okt. 1938, hos flyghamnsstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, hos de kommunala flickskolorna, gällande fr. o. m. 1 okt. 1939, hos lärlings- och yrkesskolestyrelsen, gällande fr. o. m. 1 nov. 1940, hos idrotts- och friluftsstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 mars 1941 samt hos polisnämnden, gällande fr. o. m. 1 aug. 1941. Enligt nämndens beslut äger därjämte avtalet för städerskor tillämpning vid stadskansliets handboksavdelning, stadsmuseet och kyrkogårdsnämndens expedition. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för barnbespisningspersonal vid folkskolorna, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för arbetsbiträden i skolkök hos lärlings- och yrkesskolestyrelsen, gällande fr. o. m. 1 sept. 1941. Bestämmelser för extra snöarbetare, gällande fr. o. m. 11 febr. 1941. Bestämmelser om rese- och gångtidsersättning. Bestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden för lantarbetare vid Tjörnans gård. Förhandlingsregler mellan Svenska städernas förhandlingsorganisation och Svenska kommunalarbetsareföbundet, gällande fr. o. m. 1 jan. 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 53,400 kr.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Lundström, P. J., faktor.

*Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

*Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

*Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter.

Eriksson, Axel, ombudsman.

Holmberg, O. V., direktör.

*Hultman, P. G., verkst. direktör.

*Larsson, A. Wilhelm, lagerarbetare, stadsfullm.

Pålsson, E. A. V., slöjd lärare.

*Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Förvaltningschefernas representant LaN (1941—1942).

*Anger, D. V. E., gatudirektör.

Suppleant.

*Hybbinette, N. F., förste ingenjör.

Sekreterare.

Palmberg, C. G. L., direktör (se nedan).

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Öman, I.; Styrman, G. A. (suppl.); Karlsson, K. G. Hjalmar; Sundin, T. W.; Malmberg, G. E. (suppl.).

Pensionsdelegerade.

Öman, I.; Karlsson, K. G. Hjalmar (suppl.).

Delegerade för frågor angående extra sjukhjälp.

Öman, I.; Karlsson, K. G. Hjalmar.

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 213).

Löneavtalsnämndens kansli.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset»: expeditionstid: 10—14,30.

Chef för nämndens kansli är direktören, som för närvarande tillika tjänstgör såsom nämndens sekreterare.

Direktör (B).

Palmberg, C. G. L.; mottagningstid: 10—11.

Förste kontorsskrivare (11).

Ljungholm, f. Blomberg, S. L. Gullan.

Ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Rörande Svenska städernas förhandlingsorganisation se sid. 461.

Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

Sjukhusdirektionen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. »sjukhusdirektionen». Direktionen sammanträder i regel första och tredje onsdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lag den 20 dec. 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagar i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfel, i den mån icke annan drager försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barns börd. Kommun, som driver sjukhus, är pliktig att åt lämplig kommunal nämnd eller annat kommunalt organ uppdraga att vara sjukhusberedning med uppgift att fullgöra den verksamhet, som enligt 4 § sjukhuslagen åligger sådan beredning.

I anslutning till nämnda sjukhuslag utfärdade k. m:t samma dag reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt stadsfullmäktige det besluta. För Stockholms stads sjukhus skola lända till efterträttelse reglementets föreskrifter, så ock, i den mån ej annat följer av reglementet, bestämmelserna i sjukhuslagen och sjukhusstadgan den 20 dec. 1940.

Enligt nyssnämnda reglemente må stadsfullmäktige, om så finnes lämpligt, åt sjukvårdsberedningen uppdraga förvaltningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningen enligt ej tillkommer annan myndighet.

Enligt lag den 20 dec. 1940 om ändring i vissa delar av epidemilagen den 19 juni 1919, skall ledningen av epidemisjukhusväsendet inom

varje epidemidistrikt tillkomma en epideminämnd. Sådan nämnd i stad, som utgör eget epidemidistrikt, är efter stadens bestämmande hälsovårdsnämnden eller sjukvårdsberedningen. Bestämmer staden, att sjukvårdsberedningen skall vara epideminämnd, skall förste stadsläkaren vara ledamot av nämnden.

I anslutning till den nya sjukhuslagstiftningen har överståthållarämbetet den 31 jan. 1942 fastställt instruktion för *Stockholms stads sjukhusdirektion*. Enligt denna instruktion handhar direktionen de förvaltningsuppgifter, som enligt sjukhuslagen, sjukhusstadgan samt reglementet för Stockholms stads sjukhus ankomma på sjukvårdsberedning. Direktionen utgör därjämte sådan gemensam direktion för stadens sjukhus, varom i reglementet stadgas, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder häremot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige anorlunda besluta. Direktionen är stadens epideminämnd. Den utövar tillika, såframt ej stadsfullmäktige för särskilt fall anorlunda besluta, ledningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningen enligt ej tillkommer annan myndighet.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 febr. 1942 medgivit att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Sjukhusdirektionen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för direktionens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1944.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingånget avtal förbundit sig att för framtiden (med vissa undantag) omhänderhava anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka mot viss ersättning härför av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 sept. 1929 är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. I stället för 104 § i denna stadga gälla emel-

lertid dels i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads sjukhus, dels särskilda av k. m:t den 6 dec. 1935 utfärdade bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus.

Sachsska barnsjukhuset och Pålsons konvalescenthem förvaltas jämlikt donationsbestämmelser av särskilda styrelser (se nedan). En särskild sjukhusdirektion har även av stadsfullmäktige tillsatts för avdelningen för öron-, näs- och halsjukdomar vid Eastmaninstitutet (se sid. 288). Denna förvaltning är i övrigt samordnad med den övriga förvaltningen av Eastmaninstitutet. Jämväl för Gebers konvalescenthem och stadens öppna vård av psykiskt sjuka finnas enligt gällande stadgar särskilda styrelser (se nedan). Samtliga nu nämnda styrelser äro emellertid underställda sjukhusdirektionen i dess egenkap av sjukvårdsberedning.

Författningar m. m. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. stadga ang. sinnessjukvården i riket 19 sept. 1929, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad angående sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. Lag om vissa av lands- ting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) 20 dec. 1940. K. sjukhusstadga 20 dec. 1940. K. reglemente för Stockholms stads sjukhus 20 dec. 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställda av direktionen 5 juni 1936. Reglemente för de vid sjukhusdirektionens underlydande anstalter anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av sjukhusdirektionen 10 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker. Instruktion för tjänstedelegerade, fastställd av sjukhusdirektionen 17 dec. 1940. Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av ÖA 31 jan. 1942.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 42,732,840 kr.; kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 4,407,500 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1941 beviljade lånemedelsanslag 1,173,150 kr.); inkomster: driftbudgeten 14,831,015 kr. (därav bidrag och ersättning av statsmedel 4,175,000 kr.).

Sjukhusdirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm.

Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm.

Wallenberg, G. O., verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.

Henriksson, T. H., sekreterare, stadsfullm.

Wikström, Märta, advokat.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Kassaförvaltare.

Edwall, E. H. A., notarie; Pehrson, C. G., tf. e. o. kammarskrivare (ställföreträdare).

Sekreterare (23)

(nuv. inneh. åtnjuter avlönning enl. lönegrupp 24).

Tham, K. G. K. M.

Tjänstedelegerade.

Tjänstedelegerade hava att dels självständigt handlägga vissa personalärenden, dels till direktionen avgiva yttrande i dylika ärenden.

Ledamöter.

Öman, I., ordf.; Anderson, Knut Hj.; Johansson, Erik G.

Suppleanter: Henriksson, T. H.; Höjer, Gerda.

Sekreterare (300 kr.).

Ericsson, A. B., kontorsassistent (se sid. 116).

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 197).

Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen.

Den 22 jan. 1941 beslöt sjukhusdirektionen tillsätta en Centralkommission för Stockholms sjukhusbyggen med uppgift att planlägga sjukhusväsendets ändamålsenliga utveckling i Stockholm samt uppgöra och till direktionen inkomma med förslag till ny-, om- och tillbyggnader av stadens sjukhus m. m., att, där direktionen ej i särskilt fall annorlunda beslur

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna fröken Höjer och hr Wallenberg skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Björlin och fröken Wikström i nu nämnd ordning och vice ordföranden samt ledamöterna fru Ivarsson-Pauli, hr Johansson och fru Johansson-Visborg i första hand av suppleanterna hrr Öhman och Henriksson i nu nämnd ordning.

Sjd

ter, omhänderhava verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut rörande sjukhusbyggen, som ej äro av den ringa omfattning, att de kunna hänföras till ordinarie underhåll, att pröva och inför direktionen framlägga förslag beträffande sjukhusens utrustningsfrågor samt att i övrigt fullgöra de uppdrag, som av direktionen åt kommissionen överlämnas.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm., vice ordf.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör; **Johansson**, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret; **Öman**, I., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Tham, K. G. K. M. (se ovan).

Södersjukhusets byggnadskommitté.

Stadsfullmäktige beslöto den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av dels ett centralsjukhus för de södra stadsdelarna, dels en centraltvättinrättning för vissa stadens anstalter ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av lånemedel. (Jfr Bih. 1936: nr 56, Utl. 1937: nr 131.)

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset. Kommittén utgör en subkommitté under Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen.

Stadsfullmäktige hava vidare den 20 juni 1938 och den 27 jan. 1941 beviljat sjukhusdirektionen anslag till ett sammanlagt belopp av 880,000 kr. till skyddsrumsanordningar i Södersjukhuset. Den 1 dec. 1941 beviljade stadsfullmäktige ett tilläggsanslag å 1,102,500 kr. för sjukhusets färdigställande tills vidare i viss begränsad omfattning.

Efter färdigställandet av sjukhusets första utbyggnad kommer detsamma att innehålla 617 vårdplatser, fördelade på sju vårdavdelningar, därav: två allmänt medicinska med tillhopa 182, en medicinskt reumatisk med 91, en allmänt kirurgisk med 139, en neurokirurgisk med 16, en kvinnoklinik med 178 samt en gemensam enskild avdelning med 11 platser.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; **Bergström**, K., byggnadsingenjör; **Clason**, I. G.,

arkitekt; **Karlsson**, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Öman**, I., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Lindström, E. L. A., kontorschef (se sid. 244).

Byggnadskontor.

Ringvägen 52, Sö.; t. 23 26 85.

Chefsarkitekt (28,000 kr. utan rörligt tillägg).

Cederström, C. Hj., ingenjör.

Arbetschef (24,000 kr. utan rörligt tillägg)

Hansen, F. H. R., kapten, tjl., *tf. Sundblad*, N. K., civilingenjör.

Förvaltnings- och driftteknisk expert (13,500 kr.).

Thorell, G. A. S., syssloman.

Extra arkitekter (12,000 kr. utan rörligt tillägg—6,360 kr.).

Imhäuser, H. P. A.; **Romare**, B. E. P.; **Carlberg**, E. R.; **Schöldström**, B. G. F.; **Thorsell**, E. G.

Extra kontrollant (8,880 kr.).

Eriksson, A.

Extra ingenjörer (7,860—6,960 kr.).

Borell, E. V. R. D.; **Griffé**, F. E.; **Kåby**, K. R.

Extra förste kammarsskrivare (redogörare) (6,648 kr.).

Nilsson, H. V.

Extra kammarsskrivare (5,808 kr.).

Rune, P. F.

Extra husmoder (3,840 + 900 kr.).

Estelle, Gertrud E.

Syssloman (1 kl.) (21).

Vakant.

Maskinist (1 kl.) (14).

Olofsson, E. G.

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté.

Den 19 febr. 1940 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 4,389,000 kr. till uppförande av nybyggnader för panncentral och kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (jfr Utl. 1940: nr 58). Sjukhusdirektionen beslöt den 26 juni 1941 tillsätta en under Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen lydande byggnadskommitté för planläggningen och uppförandet av dessa nybyggnader.

Ledamöter.

Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm., vice ordf.; **Lundqvist**, E. E. G., civilingenjör; **Wetterdal**, P. L., docent, överläkare; **Öman**, I., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Zettergren, E. R., syssloman (se sid. 121).

Söderby sjukhus' byggnadskommitté.

Den 16 juni 1941 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 723,500 kr. till uppförande av personalbostadshus vid Söderby sjukhus (jfr Utl. 1941: nr 162). Sjukhusdirektionen beslöt den 1 okt. 1941 tillsätta en under Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen lydande byggnadskommitté för arbetets ombesörjande.

Ledamöter.

Gullbring, A. G., överläkare, ordf.; **Herrman**, N. V. A., syssloman; **Höjer**, Gerda, sekreterare, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Herrman, N. V. A., syssloman (se sid. 132).

Sjukhusdirektionens kansli.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1); t. »sjukhusdirektionen»; expeditionstid: 10—12, 13—15.

Stat år 1942 (för sjukhusdirektionens kansli och sjukhusdirektörskontoret). Utgifter: driftbudgeten 679,450 kr.; inkomster: driftbudgeten 7,000 kr.

Sekreterare (23)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).

Tham, K. G. K. M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Sjukhusdirektörskontoret.

Adress, telefon och expeditionstid lika med kansliet; postgirokonto nr 50324.

Sjukhusdirektörskontorets chef är sjukhusdirektören, som har att leda förvaltningen av de under sjukhusdirektionen lydande sjukhusen samt är föredragande i direktionen och dess verkställande tjänsteman. Sjukhusdirektören biträdes närmast av en intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör.

Instruktioner. Instruktioner för sjukhusdirektören och [sjukhus]intendenten, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936. Instruktioner för ombudsmannen och biträdande ombudsmannen hos fattigvårdsnämnden, [hälsovårdsnämnden] och sjukhusdirektionen samt aktuarierna och kontorsskrivaren å ombudsmansexpeditionen, fastställda av fattigvårdsnämnden 6 mars 1934, av hälsovårdsnämnden 27 mars 1934 och av sjukhusdirektionen 13 april 1934.

Stat år 1942 (se sjukhusdirektionens kansli).

Sjukhusdirektör (D).

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1943); t. »sjukhusdirektionen»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 11—12).

E. o. intendent (1 kl.) tillika biträdande sjukhusdirektör (XXV).

Wedefelt, G. F. G:son.

Extra läkarassistent (6,780 kr.).

Lindborg, N. E.

Notarie (19).

Edwall, E. H. A.

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

Ett första kontorsbiträde (7), en expeditionsvakt (6) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en e. o. expeditionsvakt (VI) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en extra expeditionsvakt (2,580 kr.), två e. o. telefonister (IV) och en extra telefonist (1,860 kr.) (gemensamma med hälsovårdsnämnden).

Kameralavdelningen

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I.; t. »sjukhusdirektionen» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

SJD

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A.

Kontorsassistent (13).

Ahnfelt, Inga L., fru.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Ersson, Kerstin M.

Två kontorsskrivare (9), *ett första kontorsbiträde* (7), *ett e. o. kontorsbiträde* (V).

Personalavdelningen.

Kontorsassistent (13)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Sjögren, Marta.

Extra kontorsassistent (4,248 kr.).

Ericsson, A. B., e. o. kontorsassistent.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Intendenturavdelningen.

Denna avdelning, som står under närmaste ledning av biträdande sjukhusdirektören, handhar direktionens upphandlings- och utspisningsärenden, förvaltar direktionens centralförråd i Sundbyberg samt kontrollerar sjukhusens medicinhantering.

Intendent (2 kl.) (21).

Vakant, *tf. Ellnert*, E. F.; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. näringskonsulent (XXI).

Klarin, Edith N.

E. o. kammarskrivare (XV).

Ljungdahl, K. F. G., tjl. (se nedan), *tf. Pehrson*, C. G.

Extra förrådschef (6,516 kr.).

Ljungdahl, K. F. G.; t. 28 33 15.

Extra förrådsmästare (4,392 kr.).

Garpandal, C. H. G., tjl. (se nedan); t. 28 33 15.

Extra inspektionsapotekare
(2,400 kr.).

Cedergren, J. A. E.; t. 10 71 09.

En *extra kontorsskrivare* (2,520 kr.), *tre extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Byggnadsavdelningen.

Byggnadsavdelningen handlägger ärenden rörande underhåll och reparation av sjukhusbyggnader samt biträder Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen vid planering och utförande av byggnadsarbeten.

Extra byggnadsinspektör (7,560 kr.).

Törn, E. W.

Arkitektkontoret.

Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 23 47 35.

E. o. arkitekt och föreståndare
(XXIV).

Johanson, A. Waldemar.

E. o. byråingenjör (XXII).

Karlsson, K. J.

Extra ingenjörer (6,360—5,760 kr.).

Thorsell, B. R.; Wallén, G. F. L.

Ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Utredningsavdelningen.

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen med utredningar, som ej tillhöra ovannämnda specialavdelningar.

Kontorsassistent (13).

Pehrson, C. G., tjl. (se ovan), *tf. Garpandal*, C. H. G.

Juridiska avdelningen

(gemensam med fattigvårdsnämnden).

Ombudsman (22).

Hellichius, N. M.; expedition och mottagningstid: se under fattigvårdsnämnden, sid. 250.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å ombudsmansexpeditionen) (se sid. 250); Jacobsson, C. M. (föreståndare för pensionsbyrån) (se sid. 250).

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter (se ovan) inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. — I fråga om fullständig befrielse från sjukvårdsavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringssätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem (samt vid stadens öppna vård av psykiskt sjuka se sid. 143) även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Serafimerlasarettet, Allmänna barnbörds- huset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å lungsots- och skrofulos- sanatorier. Samma bestämmelser tillämpas där- jämte vid utdelande av bandager o. d. å stadens sjukhus och å Vanförestalten samt för erhål- lande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

Reglemente m. m. Reglemente ang. avgif- terna vid Stockholms stads under sjukhusdirek- tionen och hälsovårdsnämnden lydande sjukhus, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940. Instruktion för sjukhusavgiftsdelegerade, fastställd av ÖA 11 dec. 1940.

Stat år 1942 (för sjukhusavgiftsdelegerades expedition). Utgifter: driftbudgeten 49,520 kr. (utom rörligt tillägg).

Sjukhusavgiftsdelegerade.

***Bergstedt**, A. Gerda E., fröken, stadsfullm.; ***Cervin**, N. H., fabrikör, vice ordf.; **Johans- son**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stads- fullm.; **Nilsson**, O., direktör, stadsfullm., vice kassavårdare; ***Östlund**, A. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare.

Suppleanter: **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna, stadsfullm.; ***Jéansson**, f. Johansson, Alice, föreståndarinna, stads- fullm.; ***Johansson**, B. E., ombudsman.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H. (se sid. 88).

Expedition.

Regeringsgatan 11 B, 1 tr., C.; t. (växel), 21 21 69 (inspektören), 11 96 95 (kammarskrivaren och expeditionen), 11 85 95 (assistenterna); mottagning för allmänheten: 9—14.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Anderson, K. E. H., tjl. (se sid. 88), *tf. Blom*, Å. V. E.

E. o. kammarskrivare (XV).

Blom, Å. V. E., tjl. (se ovan), *tf. Broman*, Eivor.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundell, A. J. L.; **Claësson**, f. Fagerström, Anna M.

Extra assistent (4,320 kr.).

Broman, Eivor, tjl. (se ovan), *tf. Ahlberg*, S. O.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tjl., en *e. o. expeditionsvakt* (VI), tjl., ett *e. o. skrivbiträde* (IV).

Stockholms stads sjukvårdsanstalter.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan under respektive sjukhus.)

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansva- rige läkaren eller, där flera sådana finnas, den av dem, som därtill av direktionen förordnas, är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sam- manträden sjukhusets inför direktionen ansvarige styresman. — För sjukvården vid sjukhus eller avdelning därav ansvariga läkare benäm- nas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direk- tionen tillsatt sysselman, som har att under direktionens förmanskap och styresmannens in- seende handhava sjukhusets ekonomiska förvalt- ning m. m. samt att under styresmannens för- manskap övervaka ordningen inom sjukhuset och mathållningen ävensom hålla uppsikt över underordnad personal.

Ovannämnda bestämmelser rörande styres- man gälla ej blott egentliga sjukhus, barnbörds- hus och sinnessjukhus utan även epidemisjuk- hus och konvalescenthem. Tillsättande av sysslo- man är däremot ej obligatoriskt vid konvalescent- hem.

En utförlig redogörelse för Stockholms stads sjukhusväsen ingår i Bih. nr 60 till stads- kollegiets utlåtanden och memorial 1933.

SjD

Sjukhuscentralen.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »*sjukhusdirektionen*»: »*sjukhuscentralen*» (efter expeditionstidens slut »*sjukhusdirektionens 1:a eller 2:a linje*» eller 10 72 11), *expeditionstid*: 9—16 (telefonvakt hela dygnet).

Sjukhuscentralen har till uppgift att med ledning af från sjukhusen erhållna uppgifter föra tabell över beläggningen å stadens sjukhus (med undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sinnessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga platser å dylika sjukhus till personer, som innehåva läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom åligger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten upplysning om formerna och villkoren för intagning å stadens sjukhus och konvalescenthem, sjukhusens tider för intagning och besök, sjukhusavgifter, stadsdistriktsläkare och i staden vakthavande läkare, stadssjuksköterskor och villkoren för deras anlitande, annan sköterskevård för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fattigvårdens distriktsbyråer och andra frågor rörande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhuscentralen förmedla sjuktransporter i samarbete med brandkåren (jfr sid. 191) och medelst sjuktransportflygplan, stationerat vid 2:a flygkåren vid Hägernäs, huvudsakligen avsett för sjuktransporter från Stockholms skärgård (t. »flygambulansen»).

Författning. Bestämmelser m. m. rörande sjukhuscentralens verksamhet, fastställda af hälso-
vårdsnämnden 27 jan. 1931.

Chef.

Sjukhusdirektören.

Läkare.

Lindborg, N. E., läkarassistent (se sid. 115).

Tre *sjuksköterskor* (6), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.).

Avgifter å stadens sjukhus.

För att å sjukhus intagas bör den sjuke själv eller genom ombud på den för varje sjukhus bestämda mottagningstiden anmäla sig å sjukhusets mottagningssal och därvid:

1:o) förete läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet och flytnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse av vederhöftig person eller annan säkerhet för all sjukvårds-
ävensom annan kostnad, som av sjukhuset bestrides. Därest den sjuke eller, om denne är minderårigt barn (under 15 år), någon av föräldrarna är medlem af erkänd sjuk-kassa, som meddelar sjukvårdsförsäkring, skall sjuk-kassebo-
ken företes. Är den sjuke medellös eller mindre bemedlad, skall han eller hans ombud på särskild blankett, som erhålles å sjukhusets sysslo-

manskontor, skriva en ansökan om befrielse från, resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olyckshändelse, eller sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund af allmän författning sjukhusvård skall kostnadsfritt åtnjutas¹⁾ eller nedsättning beviljats af sjukhusavgiftsdelegerade (se nedan), utgå avgifterna för vård å stadens sjukhus enligt följande af stadsfullmäktige fastställda taxa.

Avgift för betalande sjuka per dag:

för stockholmsbor:

vid samtliga stadens sjukhus med undantag af nedan angivna sjukhus eller särskilda avdelningar:

de 15 första dagarna	
å allmänt rum	4,50 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

från och med 16:de dagen	
å allmänt rum	3,50 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

vid tuberkulos-sjukhusen (Söderby sjukhus samt tuberkulosavd. vid Sabbatsbergs, S:t Görans och S:t Eriks sjukhus) samt Vårby konvalescenthem:

å allmänt rum	1 kr.
» halvenskilt »	6 »
» helenskilt »	12 »

vid förlossningsanstalter (Södra barnbördshuset samt förlossningsavd. vid Sabbatsbergs och S:t Eriks sjukhus):

de 10 första dagarna	
å allmänt rum	1 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

från och med 11:e dagen	
å allmänt rum	3,50 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

vid Sachsska barnsjukhuset samt barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus:

å allmänt rum	1,50 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

vid barnsanatoriet Tjärnan, Ihrfeltska barnhemmet samt barnavdelningen vid Martin GEBERS konvalescenthem; jfr sid. 139:

å allmänt rum	2 kr.
-------------------------	-------

¹⁾ Vård å allmänt rum vid Epidemisjukhuset för epidemisk sjukdom samt vid S:t Görans sjukhus' avdelning för könssjuka är enligt gällande författningar kostnadsfri.

vid konvalescenthem i övrigt, Eastmaninstitutets öronavdelning, samt för barn under 16 år vid Epidemisjukhuset:

å allmänt rum 2,50 kr.

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid St Eriks och Norrtulls sjukhus) och vid Stigbergers sjukhus:

å allmänt rum 2,50 kr.

» halvenskilt » 6 »

» helenskilt » 12 »

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjukhus):

å allmänt rum 10 kr.

» halvenskilt » 15 »

» helenskilt » 22 »

För vårdarinnor, som medföljer patient å hel- eller halvenskilt rum, ävensom för anhörig, vilken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient skall med nedan angivna undantag erläggas avgift, motsvarande gällande kostersättning för personal jämte 1 kr. per dag.

För digivande moder, som medföljer sjukt dibarn, erlägges:

å allmänt rum ingen avgift

» halvenskilt rum: för stockholmsbo 1 kr. per dag

» landsortsbo 2 » » »

» helenskilt » : » stockholmsbo 2 » » »

» landsortsbo 4 » » »

För dibarn, som åtföljer sjuk moder, erlägges ej någon avgift.

Bestämmelserna angående avgift för vård å hel- och halvenskilt rum äga icke tillämpning, när den sjuke förlägges i sådant rum till följd av brist på utrymme i allmänt rum eller därför att den sjuke icke kan utan men för sig eller andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som utskrivningsdagen, dock att avgift för inskrivningsdagen icke skall utgå, då patienten överflyttas direkt från annat stadens sjukhus eller då utskrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vården erlägges jämlikt 8 kap. i lagen om fattigvården eller 65 § lagen om samhällets barnavård, gäller i fråga om ersättningsens storlek vad därom finnes stadgat i sagda lagrum.

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses som stockholmsbo den, som vid intagningen är bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas för vård av utom staden bosatt person, anställd inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den anställda på grund av sitt arbete är nödsakad till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjukdom, vilken enligt gällande epidemilag medför

rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisjukhus, och på grund därav intagits å sjukhus, må i hel- och halvenskilt rum betala den för stockholmsbo stadgade avgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid Sabbatsbergs, St Eriks, Maria och Åsö sjukhus samt å finsen-, röntgen- och ljusavdelningarna vid St Görans sjukhus erläggas avgifter enligt särskilda av sjukhusdirektionen den 20 nov. 1936 fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjukhusdirektionen den 14 maj 1937 fastställda bestämmelser.

Poliklinikavgifter. För behandling å de vid vissa stadens sjukhus inrättade poliklinikerna gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid poliklinikerna är kostnadsfri för medellösa. Övriga besökande erlägga en avgift av 3 kr. för varje besök. För behandling av olycksfall utgör avgiften 5 kr. för första besöket och 3 kr. för varje följande besök. Vid poliklinisk behandling av barnsjukdomar samt av könsjukdomar i icke smittsamt skede erlägges en avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk behandling utom polikliniktid av å sjukhuset ej intagna, icke medellösa personer äger läkaren uppbära skäligt arvode efter eget bestämmande (varav en del tillfaller sjukhuset).

Författningar. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads under sjukhusdirektionen och hälsovårdsnämnden lydande sjukhus, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940. SF:s beslut ang. ersättning åt poliklinikläkare 20 dec. 1939.

Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokonto nr 1074); t. »Sabbatsbergs sjukhus» (växel); 32 47 91 (syssloman, direkt).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar: alla dagar 11—12
kirurgiska » » » 10—11
gynekologiska » : » » 14—14,30
öron-, näs- och halssjukdomar: alla dagar 8,30—9,30

ögonsjukdomar: vardagar 11,30—12, sön- och helgdagar 9,30—10.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken

män: vardagar 13—13,30

kvinnor: » 10—10,30

kirurgiska polikliniken

män: vardagar 9,30—10,30

kvinnor » 13—14

Sjd

gynekologiska polikliniken: vardagar 14—14,30
öron- > : > 8,30—9,30
ögon- > : > 11,30—12
foniatrika > : måndagar, onsdagar
och fredagar 11,30—12
astmapolikliniken: måndagar och torsdagar 18,30
—19.

(Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än Kungsholmen och Bromma.)

Besökstider:

allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar
14—15, sön- och helgdagar 13,30—15;
halvskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;
helenskiit rum: alla dagar 11—18;
tuberkulospaviljongen: onsdagar 14—15, sön-
och helgdagar 13,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
ovan sid. 118.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer sammanlagd 745 egentliga sjukhusplatser, fördelade på åtta avdelningar: två medicinska med 301, två kirurgiska med 259, en gynekologisk-obstetrisk med 88 platser, en ögonavdelning med 40 samt en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar med 57 platser; dessutom finnas å sjukhusområdet en isoleringsbyggnad med 13, två sommarpaviljonger med 40, samt ett konvalescenthem med 60 platser (inalles sålunda 858 platser).

Inom sjukhusets område ligger Isidor Dannströms konvalescenthem, vilket tillkommit på grund av testamenten av direktör Isidor Dannström och hans hustru, varigenom Sabbatsbergs sjukhusstyrelse år 1898 erhöi en summa av 140,000 kr. > till upprättande av ett konvalescenthem för huvudsakligen konvalescenter från Sabbatsbergs sjukhus, att förvaltas som en särskild fond och redovisas på samma sätt som andra sjukhuset tillkommande medel. Hemmet har 60 platser, varav 30 för män och 30 för kvinnor. Läkarvården bestrides av sjukhusets läkare och vid hemmet äro anställda en sköterska, sex sköterskebiträden och en gårdskarl.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon- och öronavdelningarna samt för astmasjuka. Beträffande mottagningstider å poliklinikerna se ovan; rörande poliklinikavgifter se sid. 119. — Angående sexualhygieniska polikliniken vid Sabbatsbergs sjukhus se sid. 142.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska röda korset ingånget avtal angående upprättande och drivande av en sjuksköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft den 1 okt. 1927, har röda korset förbundit

sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbatsbergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterskeelever (f. n. 242) till förfogande, mot att staden tillhandahåller röda korset för sjuksköterskeskolan och elevehemmet erforderliga lokaler. I enlighet med nämnda avtal har staden bekostat uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus, huvudsakligen avsett till sjuksköterskeelehem. Elevehemmet har efter färdigställandet av staden ställts till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Instruktioner m. m. Instruktioner och ordningsstadgar att gälla vid Sabbatsbergs sjukhus, antagna av dess styrelse 28 juli 1904. Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem, antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903. Avtal ang. upprättande och drivande av en sjuksköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen för Svenska röda korset 16 jan. 1924. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 4,824,655 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,523,400 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Simon, M. H. J. (se nedan).

Överläkare (21).

Nylin, K. G. V. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1945), mottagningstid: 10,30—11, Salén, E. B. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1946), mottagningstid: 11—12, å medicinska avd.; Crafoord, C. (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1945), mottagningstid: 10—10,30, en vakant, *tf. Wijnbladh, A. O. Hj.*, mottagningstid: 8,30—9, å kirurgiska avd.; Simon, M. H. J. (förordn. t. o. m. ^{31/5} 1944), mottagningstid: 11,30—12,30, å röntgenavd.; Ploman, K. G. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1946), mottagningstid: 11—11,30, å ögonavd.; Wetterdal, P. L. (förordn. t. o. m. ^{30/4} 1946), å gynekologiska avd.

Extra överläkare

(arvode efter 8,520—3,000 kr. per år).

Björkman, S., mottagningstid: 9,30—10 (å medicinska avd.); Öhngren, L. O. G., mottagningstid 10,30—11 (å öronavd.)

E. o. elektrokardiograf läkare ¹⁾
(XXI).

Värnéus, A. G.

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid S:t Görans och Asö sjukhus.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Ekborg, K. E. E., Juhlin-Dannfelt, C. H. G. (bitr. lasarettsläkare), **Hult, H. O. K., Röjdmärk, O. E., Ahlberg, N. H.**, en vakant (å medicinska avd.); **Wijnblad, A. O. Hj.** (bitr. lasarettsläkare), tjl. (se ovan) *tf. Flodqvist, L. O., Lidström, F. O.* (bitr. lasarettsläkare), **Wiklund, T. S., Linton, P. A., Boman, K. A., von Bahr, V.** (å kirurgiska avd.); **Rönström, B. K. Hj.** (å ögonavd.); **Lindgren, A. G. H.** (å Gatologiska avd.); **Salén, E. F., Ekblad, E. p.** (å röntgenavd.); **Insulander, Margit H. A., Morén, M.** (Maja) (å gynekologiska avd.); **Rådmark, K. G. E., Ahlbom, G. W.** (å öron-avd.).

Andre underläkare (6,000 kr.¹).

Berglund, f. Zander-Olsson, Anna-Berta C. (å ögon-avd.); **Hofman-Bang, T. E., Hartford, H. S. H.** (å röntgenavd.); **Brosset, A., Haglund, V.** (å kirurgiska avd.); **Brück, N. A. J. C.** (å medicinska avd.); **Bluhm, I. L.** (å medicinska polikliniken); **Nyman, P. J. O.** (å gynekologiska avd.); en vakant, *tf. Floberg, L.-E.* (å öron-avd.).

Läkarbiträde vid öronpolikliniken
(2,000 kr.).

Hambraeus, C. M.

Poliklinisläkare å astmapolikliniken
(3,000 kr.).

Juhlin-Dannfelt, C. H. G.; Nordenfors, B. G.

Tandläkare (4,000 kr.).

Sundberg, S. E. G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Bergstrand, K. J. H., professor.

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), åtta *operationssköterskor* (7), tre *röntgensköterskor* (7), två *e. o. röntgensköterskor* (VII), två *extra röntgensköterskor* (2,220 kr.), fyrtio-fyra *sjuksköterskor* (därav en vid konvalescent-hemmet) (6), fyra *laboratoriesköterskor* (6), ett *fotografiskt biträde* (6), tio *e. o. sjuksköterskor* (VI), ett *e. o. fotografiskt biträde* (VI), två *e. o. laboratoriesköterskor* (VI), åtta *extra sjuksköterskor* (2,100 kr.), en *extra laboratoriesköterska* (2,100 kr.), ett *extra fotografiskt biträde* (2,100 kr.),

¹) Dessutom utgår till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande underläkarna särskilt arvode med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt lönetillägg icke må beräknas, och till de å medicinska, gynekologiska och ögonpoliklinikerna tjänstgörande underläkarna hälften av inflytande poliklinikavgifter.

två *e. o. ljusbadsbiträden* (IV), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), fyrtioen *assistentköterskor* (2,580 kr.), femtioen *biträdande sjuksköterskor* (570 kr. jämte bostad och kost). — Sju *sjukbärare* (2 b), etthundratrettio *sjuksköterskebiträden* (1 a), tretton *sjuksköterskebiträden* (1 b).

Predikant (2,280 kr.).

Wolffbrandt, E. G., komminister emeritus.

En *organist* (575 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Zettergren, E. R.; t. »Sabbatsbergs sjukhus»; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (17).

Hägglund, B. A. K.

Kontorsassistenter (13).

Ericson, E. G., tjl. (se sid. 134), tf. Carlbom, B. A.; Rune, P. F., tjl. (se sid. 114), tf. Johansson, E. G. W.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Johansson, E. G. W., tjl. (se ovan), tf. Hagner, N. Hj.

Kurator (12).

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K.; mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 14—15.

E. o. biträdande kurator (X).

Carlson, Ida E. H., mottagningstid: 8,15—12,30.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Holmberg, Olena.

Fyra *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *extra kontorsbiträden* å röntgenavd. (1,980 kr.), två *extra kontorsbiträden* å överläkareexpeditionen (1,980 kr.), två *extra kontorsbiträden* å sysslomanskontolet (1,980 kr.), ett *extra kontorsbiträde* å journalarkivet (1,980 kr.), tre *extra kontrollbiträden* (1,980 kr.), fyra *vaktmästare* (2 kl.) (6).

Maskinist (1 kl.) (14).

Holm, E. Hj. M.

Husmoder (1 kl.) (9).

Kjellberg, Tea A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Westergren, M. K. (Maja).

SJD

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A.; Jansson, C. O. K.; Almgren, G. V.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *extra biträdande maskinist* (2,760 kr.), två *hantverkare* (7), sex *e. o. hantverkare* (VII), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *extra biträdande köksförestånderska* (2,220 kr.), en *extra biträdande husmoder* (2,220 kr.), en *extra vaktmästare* (2,100 kr.), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *e. o. djursköterska* (IV), en *extra djursköterska* (1,860 kr.), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2). — Sex *eldare* (2 c), tre *gärdskarlar* (2 a), tre *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), en *kallskänka* (1 b), sex *sömmerskor* (1 b), tjugutva *tvättbiträden* (1 b), nitton *köksbiträden* (1 a), tjugusju *städerskor* (1 a), sex *strykerskor* (1 b), tretton *första biträden* (1 b), fem *baderskebiträden* (1 a), fyra *arbetsbiträden* (1 a).

S:t Görans sjukhus.

Stadshagen, K. (postgirokonton nr 1083);
t. »S:t Görans sjukhus» (växel).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

invärtes sjukdomar:	alla dagar	11—12
kirurgiska	»	8,30—9,30
könssjukdomar	»	»
män:	vardagar	12,30—13,30
kvinnor:	»	11,30—12,30
hudsjukdomar	»	12,30—13,30
män:	»	11,30—12,30
kvinnor:	»	11—12
lungtuberkulos:	»	11—12
ortopedi och kirurgisk tuberkulos:	vardagar	11,30
centrala röntgen- och ljusavdelningen:	»	»
finseninstitutet:	vardagar	11—12
»	»	12—13.

Polikliniktider:

invärtes sjukdomar:	vardagar	11—12
kirurgiska	»	8,30—9,30
ortopedi och kirurgisk tuberkulos:	måndagar och torsdagar	11—12
könssjukdomar	»	»
män:	vardagar	12,30—13,30, måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18,30—19
kvinnor:	vardagar	11,30—12,30, måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18,30—19
hudsjukdomar	»	»
män:	vardagar	12,30—13,30
kvinnor:	»	11,30—12,30.

Besökstider:

för patienter å helensklit rum: alla dagar 11—18;
för patienter å halvensklit rum: alla dagar 11,30—14, 17,30—18,30;
för patienter å allmänt rum:
å medicinska och kirurgiska avd.:
söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15;
å avd. för könssjuka och hudsjuka:
söndagar, tisdagar och torsdagar 14—15, lördagar 16—16,30;
å avd. för ortopedi och tuberkulos:
söndagar och torsdagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 118 samt beträffande viss poliklinisk behandling sid. 141.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus är f. n. 1,020, av vilka 128 komma på avdelningen för könssjukdomar, 108 på avdelningen för hudsjukdomar, 159 på avdelningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen för kirurgisk tuberkulos, 40 på ortopediska avdelningen, 166 på medicinska avdelningen, 141 på kirurgiska avdelningen samt 216 platser å efterbehandlingssjukhuset.

Å avdelningarna för köns- och hudsjukdomar finnas 36 platser för barn (därav 10 platser för spädbarn). Intagna barn i skolåldern erhålla å sjukhuset skolundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av hälsovårdsnämnden fastställda grunder (jfr sid. 118).

Vid sjukhuset hava upprättats en medicinsk och en kirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 118). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för köns- och hudsjukdomar har fr. o. m. den 1 jan. 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksstyrelsens försorg (se sid. 350).

En av överläkarbefattningarna å avdelningen för köns- och hudsjukdomar uppehålls av professor i syfilidologi vid Karolinska institutet, som där och å polikliniken, med biträde av en underläkare och en amanuens, båda avlönade av Karolinska institutet, meddelar undervisning åt medicinska kandidater; sådan undervisning meddelas även av den av staden avlönade överläkaren för köns- och hudsjukdomar samt av en av poliklinikläkarna, båda i egenskap av biträdande lärare vid Karolinska institutet.

Vård av könssjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns

sjukhus, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 141).

Författningar m. m. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könsjukdomar, med ändr. (se Skarstedts lagedition). Aftal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i syfilidologi vid S:t Görans sjukhus, godkänt av k. m:t 22 maj 1925. Instruktion för personalen vid S:t Görans sjukhus, fastställd 17 dec. 1913. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 4,391,020 kr.; inkomster: driftbudgeten 1.253,270 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Troell, N. A. (se nedan).

Överläkare (21).

Lindstedt, E. F. (förordn. t. o. m. ³¹/₇ 1946), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; **Troell, N. A.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1946), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; **Hellerström, S. C. A.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1946), mottagningstid: 12—12,30, å avd. för köns- och hudsjukdomar; **Westergren, A. V. A.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1944), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för medicinsk tuberkulos; **Orell, S. G. H.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1946), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos; **Westermark, N. J. H.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946), mottagningstid: 11—12, å röntgen- och ljusavd.; **Schaumann, J.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1944), mottagningstid: 12—12,30, å finseninst.

Elektrokardiografsläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Johansson, G.-A. (bitr. lasarettsläkare), **Zetterholm, S. G.** (å medicinska avd.); **Rosengqvist, A. H.**, **Olovson, T. G.**, **von Zweigbergk, J. O.** (bitr. lasarettsläkare), **Hederstad, G. C.** (å kirurgiska avd.); **Noræus, Sonja M. V.**, **Bärfverstedt, B. E.** (å avd. för köns- och hudsjukdomar); **Bruce, N. E. T.**, **Birath, G. N.** (å medicinsk tuberkulos); en vakant (å avd. för lungtuberkulos); **Hellstadius, A.** (å avd. för kirurgisk tuberkulos); **Mossberg, E. G. H.**, **Söderberg, E. A.** (å röntgen- och ljusavd.).

¹) Dessutom utgår till de å medicinska och kirurgiska poliklinikerna tjänstgörande underläkarna extra ersättning av inflytande poliklinikavgifter.

Andre underläkare (6,000 kr.). **SJD**

Lindborg, C. B. N., **Löfgren, S. H.** (å medicinska avd.); en vakant (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Ljungqvist, G. J.** (å röntgenavd.).

En *underläkare* och en *amanuens* å syfilidologiska kliniken (avlönade av Karolinska institutet).

Öron-, näs- och halsläkare (2,280 kr.).

Moberg, L.-E.

Läkare

vid polikliniken för köns- och hudsjukdomar (avlönade av statsmedel med var och en 5,500 kr.; bidrag från staden 1,000 kr. åt var och en för behandling av hudsjukdomar).

Kjellberg, Gerda E.; **Rhodin, N. J.**; **Tarras-Wahlberg, B. B.**; **Janzon, B. I.**

Tre *assistentläkare* (avlönade av statsmedel med var och en 1,800 kr.).

Tandläkare (2,400 kr.).

Ahlsten, S. Å. G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Wahlgren, F. F.

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), fyra *operationssköterskor* (7), två *röntgensköterskor* (7), en *översköterska* å finseninstitutet (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), en *röntgensköterska* å finseninstitutet (6), trettioen *sjuksköterskor* (6), fyra *laboratoriesköterskor* (6), fyra *sköterskor* å finseninstitutet (6), tio *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. laboratoriesköterska* (VI), ett *fotografiskt biträde* (6), ett *operationsbiträde* (4), två *e. o. biträdande sköterskor* (IV), åtta *extra sjuksköterskor* (2,100 kr.), femtioåtta *assistentköterskor* (2,580 kr.), två *sköterskor för ljusbehandling* å tuberkulosavd. (2,040 kr.). — Fyrtio *sjuksköterskebiträden* (1 b), tvåhundrafyrtioåtta *sjuksköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,040 kr.).

Knutson, K. H. F., kyrkoadjunkt i S:t Görans förs.

En *organist* (575 kr.).

Sysselman (1 kl.) (21).

Thorell, G. A. S., tjl. (se sid. 114, *tf. Ramgren, E. G.*; t. > S:t Görans sjukhus; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Segervall, N. G.

Sjd

Kontorsassistenter (13).

Karlsson, A. V. E.; Ahrenmark, H. V. V.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Thylén, M. A. V.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Sjöberg, Aina S.

Ett första kontorsbiträde (7), fyra e. o. första kontorsbiträden (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), sex extra kontorsbiträden (2,220 kr.), två extra kontorsbiträden (kontrollbiträden) (1,980 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Näsman, J. M.

Husmoder (1 kl.) (9).

Jonson, Gunhild.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Wistrand, Frida.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Häll, H. A:son; Melanoz, G. Q.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en biträdande maskinist (2 kl.) (11), tre hantverkare (7), fyra e. o. hantverkare (VII), två vaktmästare (2 kl.) (6), två e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI), en badmästare (6; för desinfektionsgöromål 240 kr.), en biträdande köksförestånderska (1 kl.) (7), två extra biträdande köksförestånderskor (2,640 kr.), en biträdande husmoder (7), ett e. o. husmodersbiträde (IV), fyra e. o. telefonister (IV), en baderska (3), två portvakter (2 kl.) (2; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 3), en kindergartenzömmerskor (1,740 kr.). — Nio eldare (2 c), sex sjukbärare (2 b), sex gårdskarlar (2 a), tre manliga köksbiträden (2 a), en första kokerska (1 d), ett första matsalsbiträde (1 c), fem kokerskor (1 c), fyra första biträden (1 b), två källskänkor (1 b), fem sömmerskor (1 b), fem matsalsbiträden (1 b), tjuguen köksbiträden (1 a), tre biträden vid linneförrådet (1 a), tjugunio städerskor (1 a), fem baderskebiträden (1 a).

S:t Eriks sjukhus.

Flemminggatan 22, K. (postgirokonto nr 2034); t. »S:t Eriks sjukhus»; expeditionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före helgdag 9—14); ang. särskilda avdelningar se nedan.

Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken nya patienter: alla dagar 12,30—13,30
återbesök: alla dagar 10,30—11,30

å medicinska polikliniken: alla dagar 12,30—13,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på två avdelningar, en lasarettavdelning med 664 platser, varav 515 å medicinska avdelningen och 149 å kirurgiska avdelningen, samt en sinnessjukavdelning med 340 platser, varav 7 å särskild avdelning för alkoholister. Dessutom finnes vid sjukhuset (sedan år 1927) en kirurgisk poliklinik och (sedan år 1940) en medicinsk poliklinik. Enligt med Karolinska institutet träffat avtal meddelas av två av läkarna å sjukhusets lasarettavdelning klinisk undervisning i medicin åt medicine kandidater.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1937 vid S:t Eriks sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksstyrelsens försorg (se sid. 350).

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 4,681,980 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,278,700 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sahlgren, E. J. A. (se nedan).

Lasarettavdelningen.

Mottagningstid (för intagning av patienter): alla dagar 10—11; dessutom å poliklinikerna alla dagar 12,30—13,30, för olycksfall hela dygnet.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11,30—19;

för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 18—19;

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15, söndagar 13,30—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 118.

Överläkare (21).

Sahlgren, E. J. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀ 1946), mottagningstid: 12—12,30, **Lindbom, E. O.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀ 1944), mottagningstid: 11,30—12, **Berglund, H.** (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1944), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; **Perman, E. G. S.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1945) å kirurgiska avd.; **Sandström, C.** (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1944), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.

Extra överläkare (8,520 kr.).

Strandell, B. H. E., mottagningstid 11,30—12.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Henschen, F., professor.

Konsulterande läkare (5,100—2,500 kr.).En vakant (för öron-, näs- och halssjukdomar);
Odqvist, K. B. (för ögonsjukdomar); **Sjöqvist, C. O.** (för neurokirurgiska sjukdomar).*Tandläkare* (2,400 kr.).

Dahl, G. M.

Elektrokardiografsläkare
(se Maria sjukhus).

Bjerlöv, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).**Sköld, E. G. V.** (bitr. lasarettsläkare), **Hafström, T. E. G:son** (bitr. lasarettsläkare), **Ihre, B. J. E.** (bitr. lasarettsläkare), **Lublin, H. J.**, **Lagerlöf, H. O.**, **Jansson, K. T.**, **Tengve, E. P.**, **Bjuggren, S. O. A.**, en vakant (å medicinska avd.); **Elvin, J. S. H.** (bitr. lasarettsläkare), **Wahlheim, T. S.**, **Moberger, J. T.** (å kirurgiska avd.); **Moberg, B. G.**, **Markman, B. J.** (å röntgenavd.); **Hultquist, G. T. J:son** (å patologiska avd.).*Andre underläkare* (6,000 kr.).**Wiklund, E.**, en vakant (å medicinska avd.); en vakant (å kirurgiska avd.); **Hellsten, W. O.**, en vakant (å röntgenavd.).*Husmoder* (1 kl.) (9).

Lindh, Jenny E.

Fem assistentläkare (oavlönade), två amanuenser (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

Två e. o. sjukgymnaster (X), en operationssköterska (7), en extra operationssköterska (2,784 kr.), tre röntgensköterskor (7), två extra röntgensköterskor (2,988 kr.), fyrtiofem sjuksköterskor (6), ett fotografiskt biträde (6), en extra husmoder (4,200 kr.), sjutton e. o. sjuksköterskor (VI), tre extra sjuksköterskor (2,664 kr.), två laboratoriesköterskor (6), en e. o. laboratoriesköterska (VI), fyrtiotre extra assistentsköterskor (2,580 kr.), ett operationsbiträde (4), en baderska (3). — Sju röntgen- och ljusbehandlingsbiträden (1 b), ett operationsbiträde (1 b), två poliklinikbiträden (1 b), tvåhundrajugufem sköterskebiträden och städerskor (1 a), nio baderskebiträden (1 a), fyrtio elever.

¹) Dessutom utgår till de å poliklinikerna tjänstgörande underläkarna särskilt arvode, varå rörligt lönetillägg ej må beräknas.

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: torsdagar och söndagar 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Överläkare (21).**Eneström, Hj. E.** (se även sid. 129) (förordn. t. o. m. ³¹/s 1945); mottagningstid: 11,30—12.*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Reinius, E. A.; en vakant.

En förestånderska (8), fem översköterskor (7), en e. o. översköterska (VII), två extra översköterskor (2,856 kr.), tio skötare (7), en extra skötare (3,000 kr.), femtiotre sköterskor (5), tjugufem e. o. sköterskor (V). — En städerska (1 a).

Predikant (4,080 kr.).

Heldt, T. E. O., pastor.

En organist och försångare (420 kr.).

Sysselman (1 kl.) (21).**Svenson, S. A.**; t. »S:t Eriks sjukhus»; mottagningstid: 9—11.*Förste kammarskrivare* (17).

Grill, C.

Kontorsassistenter (13).**Fors, T. K. R.**; **Josefsson, N. O.**, tjf. (se sid. 135), **tf. Erikson, Å. E.***E. o. kontorsassistenter* (XIII).**Ericsson, A. B.**, tjf. (se sid. 116), **tf. Lundberg, I. K.**; **Lagergren, K.**, tjf. (se sid. 135), **tf. Jansson, R. M.***Förste kontorsskrivare och kassör*
(11).**Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise.**

Två första kontorsbiträden (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), tre extra kontorsbiträden (2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Forslund, C. A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Anander, Sigrid K.

SJD

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Falk, A. L.; Svensson, J. A.; Lätt, J. G.; Carlsson, K. A.; en vakant.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en biträdande maskinist (2 kl.) (11), en biträdande köksförestånderska (1 kl.) (7), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), två hantverkare (7), tre e. o. hantverkare (VII), två vaktmästare (2 kl.) (6), två e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI), en e. o. överstäderska (V), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.) (4), ett e. o. köksförestånderskebiträde (IV), fyra e. o. telefonister (IV), en extra telefonist (1,200 kr.), ett expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.). — Elva eldare (2 c), två automobilförare (2 c), fem sjukbärare (2 b), åtta gårdskarlar (2 a), tre manliga köksbiträden (2 a), en första kokerska (1d), tre kokerskor (1c), ett första matsalsbiträde (1 c), en kallskänka (1 b), fyra första köksbiträden (1 b), fyra sömmerskor (1 b), fyra strykerskor (1 b), två första tvättbiträden (1 b), tio matsalsbiträden (1 b), sjutton köksbiträden (1 a), aderton tvättbiträden (1 b), sex städerskor (1 a).

Maria sjukhus.

Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö. (postgiro-konto nr 2056); t. 23 25 30 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): å medicinska avd.: alla dagar 9—10
å kirurgiska avd.: vardagar 11,30—12,30 (för kvinnor) och 13—14 (för män), sön- och helgdagar 9—10;

mottagningstid å polikliniken: vardagar 11,30—12,30 (för kvinnor) och 13—14 (för män).

Besöksstider:

allmänt rum: söndagar, tisdagar, torsdagar, lördagar 14—15;

halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;

helskilt rum: alla dagar 11—18.

Expeditionstid: å sysslomanskontolet 9—12, 13—15,30, lördag och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 118.

Maria sjukhus omfattar f. n. 283 vårdplatser, därav 178 å kirurgiska och 105 å medicinska avdelningen.

Vid sjukhuset är inrättad en kirurgisk poliklinik.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,923,790 kr.; inkomster: driftbudgeten 700,500 kr.

Styresman (arvode 1,260 kr.).

Brandberg, C. R. E. (se nedan).

Överläkare (21).

Tillgren, J. (förordn. t. o. m. ^{30/11} 1944), mottagningstid: 10—11, å medicinska avd.; Magnusson, A. H. W. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1947), mottagningstid: 9,30—10 och 11,30—12,15, å röntgenavd.; Brandberg, C. R. E. (förordn. t. o. m. ^{30/4} 1946), mottagningstid: 13—13,30 å kirurgiska avd.

E. o. elektrokardiografsläkare¹⁾ (XXI).

Bjerlöv, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.²⁾).

Settergren, F. H. (bitr. lasarettsläkare), Ekblom, S. T. E., Sandberg, I. R., Köhler, B. (å kirurgiska avd.); Hansson, A. F., Nordenson, N. G. (å medicinska avd.); Löfstedt, S., en vakant (å röntgenavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Björkroth, A. T. (å medicinska avd.); Ericsson, N.-O., Krook, S. S. (å kirurgiska avd.); Nordwall, S. B:son (å röntgenavd.).

Tre assistentläkare (oavlönade), en å kirurgiska och två å medicinska avd.

Obducent och patolog (4,560 kr.).

Wahlgren, F. F.

En extra kurator (3,180 kr.) (gemensam med Äsö och Stigbergets sjukhus), två e. o. sjukgymnaster (X), fyra operations-sköterskor (7), en e. o. operationssköterska (VII), tre röntgensköterskor (7), en e. o. röntgensköterska (VII), sexton sjuksköterskor (6), två e. o. sjuksköterskor (VI), tre laboratoriesköterskor (6), ett fotografiskt biträde (6), ett extra fotografiskt biträde (2,340 kr.), två massörer (3,120 kr.), tjugusex assistentsköterskor (2,580 kr.), trettio två biträdande sjuksköterskor (500 kr., bostad och kost). — Två röntgenbiträden (1 b), fyra operationsbiträden (1 b), tre poliklinikbiträden (1 b), sextiofyra sjuksköterskebiträden (1 a), tre baderskebiträden (1 a).

Predikant och organist (1,410 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförsamlingen.

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid S:t Eriks sjukhus.

²⁾ Dessutom utgår till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande underläkarna särskilt arvode med sammanlagt högst 4,000 kr. per år, varå rörligt lönetillägg icke må beräknas.

Syssloman (2 kl.) (20).

Olsson, E. V. (se sid. 131); t. 23 25 30; mottagnings-
ningstid: 9—11.

Kontorsassistent (13).

Nordquist, G. A.

Två första kontorsbiträden (7), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra första kontorsbiträde (2,760 kr.), fyra extra kontorsbiträden (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Vakant, *tf.* Hedman, S.

Husmoder (2 kl.) (8).

Ahlgren, Mia S. H.

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Karlsson, W. K. (Mia).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Samuelson, G. A.; Löfstedt, E. J.; Wiklund, E. O. A.

En biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), en baderska (3), två portvakter (2 kl.) (2), en e. o. portvakt (2 kl.) (II), en extra portvakt (2,070 kr.), ett portvaksbiträde (1,020 kr.). — Fyra eldare (2 c), fyra sjukbärare (2 b), en gårdskar (2 a), ett manligt köksbiträde (2 a), en första kokerska (1 d), tre kokerskor (1 c), ett första matsalsbiträde (1 c), ett tvättbiträde (1 b), en kallskänka (1 b), ett första spisbiträde (1 b), fyra sömerskor (1 b), fem matsalsbiträden (1 b), tio städerskor (1 a), tolv köksbiträden (1 a).

Åsö sjukhus.

Åsögatan 147, Sö. (postgirokonto nr 1084); t. 40 12 35, 41 42 20, 41 42 21 (växel); 43 09 60 (kontoret).

Mottagningsstid (för intagning av patienter): varje dag 9—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Åsö sjukhus (f. d. provisoriska sjukhuset) rymmer f. n. 102 platser, fördelade på en våning för manliga patienter med 34 sängar och två våningar för kvinnliga patienter med 68 sängar.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 549,445 kr.; inkomster: driftbudgeten 165,550 kr. **SJD**

Styresman och överläkare (21)

(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Kahlmeter, T. G. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1944); mottagningsstid: 11,15—11,45.

Elektrokardiografläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Schnell, Å. R.; Skiöld, N. J.; Göranson, S. F. O.

Andre underläkare¹⁾ (4,500 kr.).

Hellström, P. E. L.

En assistentläkare (oavlönad).

Röntgenläkare (6,600 kr.).

Jönsson, N. G.

Öronläkare (1,500 kr.).

Hambraeus, C. M.

Obducent²⁾.

Vakant.

En e. o. sjukgymnast (X), en extra sjukgymnast (3,120 kr.), en e. o. röntgensköterska (VII), fyra sjuksköterskor (6), en laboratoriesköterska (6), två e. o. sjuksköterskor (VI), en extra röntgensköterska (2,856 kr.), en extra sjuksköterska (2,664 kr.), fyra extra assistentsköterskor (2,580 kr.). — Två sjuksköterskebiträden (röntgen) (1 b), tjugusex sjuksköterskebiträden (1 a).

Predikant (1,020 kr.).

Ahlfeldt, R. A., komminister i Katarina förs.

En organist och försångare (270 kr.).

Syssloman (3 kl.) (18).

Vakant, *tf.* Johansson, E. V.

Kontorsassistent (13).

Andersson, Inga J.

Ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

¹⁾ Förordnas under nio månader av året (vintermånaderna).

²⁾ Anslag i staten 1,150 kr.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

André, K. G. J.

En vaktmästare (2 kl.) (6), en värmeledningsskötare (7), en köksförestånderska (3 kl.) (7), en baderska (3), en portvakt (2 kl.) (2). — Tre sjukbärare (2 b), två kokerskor (1 c), en sömmerska (1 b), en strykerska (1 b), två matsalsbiträden (1 b), ett första köksbiträde (1 b), tre köksbiträden (1 a), fyra städerskor (1 a), ett portvaksbiträde (1 a).

Norrtulls sjukhus.

Norrtullsgatan 14 (postadress: Stockholm 6) (postgirokonto nr 54733); t. 23 28 50 (växel); 33 96 53 (kontoret direkt); kontorstid: 10—12, 13—15,30, lördagar 10—12, 13—14.

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Telefontid (för förfrågningar om patienter): alla dagar 11—12.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 118.

Besökstider: se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrtullsgatan, varest tidigare Allmänna barnhusets barnhemsverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151) förband sig staden enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 okt. 1931 att intill dess en pediatrikisk klinik komme till stånd vid ett blivande rikssjukhus eller vid annan av Karolinska institutet godkänd sjukvårdsinrättning i Stockholm, dock högst intill den 1 juli 1944, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 75 vårdplatser. Därefter av k. m:t så påfordras, skola 15 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkarvården skall bestidas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrikisk poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhuset motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset.

Staden äger årligen från statsverket utkomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av

den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 285).

Ovan omnämnda sjukvårdsanstalt utgör barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 165 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,110,280 kr.; inkomster: driftbudgeten 331,750 kr. (däruv statsbidrag 65,700 kr.).

Styresman (arvode 1,140 kr.).

Magnusson, J. H. (se nedan).

Barnavdelningen.

Besökstid: söndagar och torsdagar 13—14.

Överläkare

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Magnusson, J. H.

Underläkare

(3,300 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Palmgren, F. A. Å.

Läkare vid den pediatrika polikliniken (3,600 kr.).

Vakant.

Radiolog (2,000 kr.).

Jonsell, S. J. E.

En extra kurator (avlönad av sjukhusdirektionen) (gemensam med Sachska barnsjukhuset), en e. o. röntgensköterska (VII), tre sjuksköterskor (6), två e. o. sjuksköterskor (VI), en extra sjuksköterska (2,664 kr.), fyra extra assistentsköterskor (2,580 kr.), en extra barnträdgårdslärlarinna (1,860 kr.), ett extra röntgenbiträde (1,980 kr.), tjugufyra extra sjuksköterskeelever (540 kr. jämte fri bostad och kost), tolv barnsköterskor (1,860 kr.), fyra ammor (620 kr.).

Sinnessjukavdelningen.

Tel. 23 28 50.

Besökstid: söndagar, tisdagar och torsdagar 12,30—13,30.

Överläkare (2,300 kr.).**Eneström**, Hj. E. (se S:t Eriks sjukhus).

En *förestånderska* (8), två *e. o. översköterskor* (VII), två *extra översköterskor* (2,856 kr.), tjugufem *sköterskor* (5), fyra *e. o. sköterskor* (V), åtta *extra sköterskor* (2,220 kr.).

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).*Predikant* (1,020 kr.).**Wiklund**, E. V., komminister i Matteus förs.*Syssloman* (3 kl.) (18).**Alström**, H.; mottagningstid: 9—11.*Kammarskrivare* (6,180 kr.).**de Berg**, C. F. A.*E. o. maskinist* (XII).**Goude**, K. F. H.*E. o. vaktmästare* (2 kl.) (VIII).**Garpendal**, C. H. G., tjl. (se sid. 116), *tf. Holmberg*, N.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,460 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *e. o. köksförestånderska* (3 kl.) (VII), en *extra portvakt* (1,620 kr.). — Fem *eldare* 2) c), tre *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), en *mjölkköksföreståndarinna* (1 d), en *undervättförestånderska* (1 d), tre *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), en *sömmerska* (1 b), en *portvakt* (1 a), två *telefonvakter* (1 a), ett *laboratoriebiträde* (1 a), fjorton *städerskor* (1 a), två *arbetsbiträden* (1 a), åtta *köksbiträden* (1 a).

Stigbergets sjukhus.

Fjällgatan 23 och 23 A samt 20 A, Sö. (postgirokonton nr 59977; t. 42 11 01, 42 11 02, 42 11 03 (avd. 1—4 och 8 för kvinnliga patienter och föreståndarinor); 42 11 05 (avd. 5—7 för manliga patienter); 42 42 54 (kontoret).

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar, sön- och helgdagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Stigbergets sjukhus rymmer f. n. 134 platser, fördelade på fem avdelningar för kvinnliga patienter med 95 sängar och tre avdelningar för manliga patienter med 39 sängar.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 454,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 138,100 kr.

Styresman (arvode 690 kr.).**Lindborg**, N. E. (se nedan).*Läkare* (6,600 kr.).**Lindborg**, N. E.*Redogörare* (1,200 kr.).**Johansson**, E. V. (se Söderby sjukhus).*Extra kontorsassistent* (4,020 kr.).**Enström**, K. O.

En *e. o. föreståndarinna och husmoder* (VIII), en *e. o. kökförestånderska* (VII), sex *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), tre *assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *e. o. värmelednings-skötare* (VII) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. baderska* (III). — En *eldare* (2 c), fyra *sjukbärare* (2 b), två *kokerskor* (1 c), två *matsalsbiträden* (1 b), en *kallskänka* (1 b), en *sömmerska* (1 b), fyrtioen *sköterskebiträden* (1 a), fyra *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a).

Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 1071; t. 43 70 64 (växel); 43 11 98 (syssloman-kontoret); 43 14 14 (avd. I); 43 65 64 (avd. II); 41 94 22 (röntgenavd.). (husmodern kl. 13—14).

Mottagningstid (för intagning av patienter samt å polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

Besökstid: söndagar och onsdagar 12,30—13,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 118.

Sjukhuset, som upprättats genom en donation den 12 febr. 1907 å 400,000 kr. av stärbhusdelägarna efter framlidne generalkonsuln Simon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är avsett för späda barn. Sjukhuset har 48 platser för sjuka barn, 6 platser för amban och 6 platser för medföljande digivande mödrar. Vid sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige, men donatorerna äga under sin livstid utse tre ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

SJD

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 272,240 kr.; inkomster: driftbudgeten 77,500 kr. (därav 5,700 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

Gyllenswärd, C. E., överläkare, Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm., Johansson, Lilly E. B., fabriksarbeterska, stadsfullm., Tengbom, I. J., arkitekt, professor, vice ordf. (valda av stadsfullmäktige); Sachs, J. E., generalkonsul, ordf., Sachs, R., verkst. direktör, kassaförvaltare, Heyman, f. Thiel, Agda, fru (valda av donatorerna).

Revisorer.

Sjukhusets räkenskaper och förvaltning granskas av samma revisorer, som äro utsedda för hälsovårdsnämndens räkenskaper och förvaltning (se sid. 197).

Styresman och överläkare (21)
(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Gyllenswärd, C. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/11 1945);
mottagningstid: kl. 10.

Förste underläkare (7,692 kr.).

Hamne, P. B.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Vakant.

Röntgenläkare (2,400 kr.).

Lindblom, K. J. G., tjl., tf. Jonsell, S. J. E.
En obducent (690 kr.).

Tre *sjuksköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), tre *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), sju *ttan sjuksköterskelever* (bostad och kost), sex *ammor* (dagarvode jämte bostad och kost). — Sex *sköterskebiträden* (1 a), ett *röntgenbiträde* (1 a).

Predikant (485 kr.).

Vakant.

Syssloman (1,500 kr.).

Hägglund, B. A. K. (se sid. 121); t. 43 11 98;
mottagningstid: måndagar 18—19, onsdagar 12—14, fredagar 18—19.

Husmoder (2 kl.) (8).

Kruse, Svea Ch.

En *värmeledningsskötare* (7). — En *första kokerska* (1 d), ett *första köksbiträde* (1 b), en *sömmerska* (1 b), ett *matsalsbiträde*

(1 b), tre *skötebiträden* (1 b), två *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a).

Södra barnbördshuset.

Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö. (postgiro-konto nr 2057); t. »Södra B. B.».

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.
Mödravårdscentral typ I och taxebunden poliklinik: söckendagar 13—14.

Besökstider: å allmänt rum måndagar, onsdagar, fredagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen; å hel- och halvskilt rum måndagar, onsdagar, fredagar och söndagar 11—13 samt alla dagar 18,30—19,30 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Antalet sängplatser vid Södra barnbördshuset är 115; dessutom finnas 15 förlossningsplatser och 26 vårdplatser för gynnekologiska fall. Se f. ö. St Eriks barnbördshus (nedan).

I samband med barnbördshuset är anordnad en statens anstalt för barnmorskeundervisning. Genom en överenskommelse år 1905 har staden åtagit sig att mot ett årligt bidrag av 10,000 kr. hålla lokaler för undervisningen och bostäder åt eleverna (f. n. 48 till antalet). Anstaltens överlärare och barnmorskelärare äro överläkare och biträdande läkare vid barnbördshuset.

Författningar m. m. K. stadga för barnmorskeundervisningen 13 maj 1938, med ändr. Chefens för ecklesiastikdepartementet ämbetsskrivelse 9 juni 1905 ang. anordnande av barnmorskeundervisning vid Södra barnbördshuset m. m. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 980,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 225,250 kr. (därav statsbidrag 12,000 kr.).

Styresman och överläkare

(som överlärare vid barnmorskeläroanstalten avlönad av staten, styresmansarvode 690 kr.).

Lundqvist, E. B.

Biträdande läkare

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

Holtz, A. G. F.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Willers, G. E. V.; Ohlin, C. A., en vakant.

En *obducent och patolog* (900 kr.), en *assistntläkare* (oavlönad).

En *operationssköterska* (7), fyra *förlossningsbarnmorskor* (7), en *e. o. förloss-*

ningsbarnmorska (VII), tre *barnmorskor* (6; därav en förordnad som överbarnmorska och en som instruktionsbarnmorska; dessa åtnjuta särskilt löneställning från statsverket), sex *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. poliklinisksköterska* (VI), två *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *extra barnmorska* (2,790 kr.), trettio *extra assistentbarnmorskor* (2,580 kr.). — Ett *operationsbiträde* (1 b), femtioen *sköterskebiträden* (1 a).

Prästerligt biträde (1,740 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoför-samlingen.

Sysselman.

Olsson, E. V. (se Maria sjukhus).

Kammarsskrivare (15).

Sunne, C. N.

Kontorsskrivare (9).

Avén, f. Etzler, Margit A. C.

Maskinist.

Hedman, S. (se Maria sjukhus).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Kährling, K. J. O.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *e. o. husmoder* (VIII), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II). — Två *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), två *sömmerskor* (1 b), fem *matsalsbiträden* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a), ett *första biträde* (1 b), tio *städerskor* (1 a).

S:t Eriks barnbördshus.

Fleminggatan 22, K.; t. 51 63 80 (förlossningsavd.). 51 63 81 (läk. exp.). 51 63 82 (kontoret), 51 63 83 (avd. I), 51 63 84 (avd. II).

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Antalet sängplatser är 87; dessutom finnas 4 förlossningsplatser.

Den 12 dec. 1938 öppnades en provisorisk barnbördsavdelning vid S:t Eriks sjukhus, benämnd S:t Eriks barnbördshus.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 256,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 28,100 kr.

Överläkare (3,000 kr.).

Clason, C. E. S.; träffas 10—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Hylander, F. B.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Malmnäs, C. E. A.

Prästerligt biträde (1,200 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt vid Storkyrkoförs.

Sysselman.

Olsson, E. V. (se Maria sjukhus.)

Husmoder (4,260 kr.).

Janson, Anna M., barnmorska.

En *kontorsskrivare* (3,120 kr.), fem *assistentbarnmorskor* (2,580 kr.), sju *barnmorskor* (2,664 kr.), en *sjuksköterska* (2,664 kr.), sju *sjuksköterskeelever* (2,400 kr.), sjutton *barnsköterskor* (1,980 kr.), en *vaktmästare* (2,580 kr.). — Fenton *sköterskebiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a), en *sömmerska* (1 b), ett *förrädsbiträde* (1 b).

Söderby sjukhus.

Söderby, Uttran (postgirokonto nr 13304); t. Tumba 3 14 (kontoret); Tumba: »Söderby sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, sön- och helgdagar 12—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8—15,30.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 404 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halv enskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulosanstalter utgår statsbidrag med 1,75 kr. per dag och patient å allmänt rum. I 1942 års stat hava dessa statsbidrag upptagits till ett belopp av 341,000 kr.

Författningar m. m. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos (se Kfh 1941: sid. 596). Instruktioner för vissa befattningshavare

Sjd vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,815,480 kr.; kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1941 beviljat lånemedelsanslag 723,500 kr.); inkomster: driftbudgeten 363,100 kr.

Styresman (arvode 1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se nedan).

Överläkare (27).

Gullbring, A. G. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1946), mottagningstid: 10—10,30; *Leffler*, J. K. F. (förordn. t. o. m. $31/1$ 1946), mottagningstid: 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Blom, K.-F. S. S.; Backman, C. S.; Häggmark, Å. L.; Thorell, S. H. J.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Anjou, K. O. G.

Extra läkare

för behandling av halstuberkulos (3,000 kr.).

Erici, E. V.

Tandläkare (4,080 kr.).

Hellgren, P. L.

En röntgen- och operationssköterska (7), sjutton sjuksköterskor (6), fyra e. o. sjuksköterskor (VI), tre extra sjuksköterskor (2,664 kr.), sju extra assistentsköterskor (2,580 kr.), två sjuksköterskelever. — Fem första sköterskebiträden (1 b), åttioen sköterskebiträden (1 a).

Predikant och organist (1,800 kr.).

Uddin, K. J. R., kyrkoherde i Markim.

Syssloman (2 kl.) (20).

Herrman, N. V. A.; t. Tumba: »Söderby sjukhus» och 3 14; mottagningstid: 8—10.

Kammarsskrivare (15).

Johansson, E. V., tjf. (se sid. 127), tf. Lindell, B. J. W.

En *förste kontorist* (10), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (2,880 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Maskinist (1 kl.) (14).

Lindqvist, S. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Andersson, J. M. (Hanna).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Blomgren, Rodny L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Augustsson, A. S. A.

En *extra telefonist* (2,286 kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (2,220 kr.), en *biträdande maskinist* (1 kl.) (12) (beredskapsarvode 720 kr.), en e. o. *biträdande maskinist* (2 kl.) (XI) (beredskapsarvode 720 kr.), fem *hantverkare* (7), en *trädgårdsmästare* (3 kl.) (7), en e. o. *automobilförare* (VII), en *nattvakt* (5), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), två *baderskor* (3), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Sex *eldare* (2 c), en *automobilförare* (2 c), sex *gårdskarlar* (2 a), ett *manligt köksbiträde* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), sex *matsalsbiträden* (1 b), ett *manligt köksbiträde* (2 a), en *första tvättbiträde* (1 b), två *strykerskor* (1 b), tre *sömmerskor* (1 b), ett *första biträde* (1 b), nio *tvättbiträden* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fjorton *köksbiträden* (1 a), nio *stüderskor* (1 a).

Sanatoriet vid Hamra.

Tullinge (postgirokonto nr 13303); t. Tumba 35.

Sanatoriet, som uppförts av ab. Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra i Botkyrka socken och som av bolaget under ett fjungatal år använts såsom sanatorium för dess arbetare, inköptes av staden år 1923. Sanatoriet är avsett för vård av tuberkulösa barn och har 37 vårdplatser. En vid sanatoriet upprättad skola står under folkskoledirektionens uppsikt och ledning.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställd av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 100,680 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,280 kr. (därav statsbidrag 4,080 kr.).

Styresman och överläkare (1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se Söderby sjukhus).

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Ekstedt, E. G. (Jane).

En *lärarinna* (4,113 kr.), en *värmeledningssköterska* (7) (beredskapsarvode 720 kr.). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), sju *sköterskebiträden* (1 a).

Barnsanatoriet Tjärnan.*Tjärnan, Kullsveden; t. Tjärnan 11.*

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i Tjärnans by, cirka fem km från Säter, är avsett för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms stad i en ålder ej överstigande 12 år och med utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone avsevärd förbättring. Sanatoriet kan numera rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgör 2 kr. per dag.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställd av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 238,540 kr.; inkomster: driftbudgeten 102,200 kr. (därav 4,300 kr. ränta å donationsmedel).

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Berg, S.; t. Säter 39; mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

Redogörare (1,020 kr.).

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 115).

En *föreståndarinna* (1 kl.) (8), en *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), en *befallningsman* (3,000 kr.), en *e. o. lärarinna* (VI), två *sjukesköterskor* (6), en *eldare* (3,000 kr.). — En *kokerska* (1 c), ett *första biträde* (1 b), två *tvärbiträden* (1 b), tolv *sköterskebiträden* (1 a), ett *baderskebiträde* (1 a), fem *köksbiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Rörande detta för staden och Stockholms län avsedda sjukhus, som icke är upptaget på stadens stat och icke sorterar under sjukhusdirektionen, se sid. 390.

Beckomberga sjukhus.

Postadress: Ängby 1 (postgirokonton nr 59815); t. »Beckomberga sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för styresmannen): vardagar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—15,30, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp. översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma, omfattar 1,604 vårdplatser. Det har upprättats huvudsakligen för fullgörande av den staden jämlikt år 1925 med staten träffat avtal åvilande skyldigheten att övertaga vården av de förut å statshospital intagna, i huvudstaden hemortsberättigade sinnessjuka.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 6,301,210 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,755,450 kr.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,800 kr.).

Wiesel, F. S. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1943); t. 37 22 35.

Överläkare (27).

Rabe, K. A. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1942); **Wohlfahrt, C. S. S.** (förordn. t. o. m. ³¹/₈ 1942).

Biträdande läkare (24).

Rosenström, E. V.; Reuterskiöld, S.; Ehrensivärd, J. N. G., frih.

Konsulterande läkare

(2,280—1,380 kr.).

Anderson, S. A. (för invärtes medicin); **Lindblom, K. J. G.** (i röntgendiagnostik).

Förste underläkare (8,040 kr.).

Lagergren, S. G.; Ahnsjö, S. O. R.; Lagerwall, Eva H. G.; Alström, C. H.; Izikowitz, J. S.; Harding, G.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Bohman, F. O.

En *uppsyningsman* (10), fyra *förestånderskor* (8), sjuttio *skötare* (7), tjugo *e. o. skötare* (VII), fyrtiofyra *översköterskor* (7), femton *e. o. översköterskor* (VII), nio *extra översköterskor* (2,856 kr.), tio *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), tre *första sköterskor* (6), etthundraåttiotvå *sköterskor* (5), sextioåtta *e. o. sköterskor* (V), åtta *extra skötare* och *skötareelever* (2,760—2,100 kr.), sextionio *extra sköterskor* och *sköterskeelever* (2,400—1,800 kr.). — Ett *sköterskebiträde* (1 b).

SJD

Predikant (1,020 kr.).

Ström, B. G. A., komminister i Bromma förs.
En *organist* (420 kr.).

Sysslomän (1 kl.) (21).

Ramgren, E. G., tjf. (se sid. 123), *tf. Holst*,
K. G.; t. 37 22 36; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Ellnert, E. F., tjf. (se sid. 116), *tf. Ericson*, E. G.

Kontorsassistent (13).

Olsson, Ebba I.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Olsson, Annie P. M.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Carlbon, B. A., tjf. (se sid. 121), *tf. Andersson*,
Å. M. F.

E. o. kurator (XII).

Clason, J. E. (Janny-Lisa); mottagning alla var-
dagar utom lördagar 13—15; t. 37 25 00.

Två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o.*
första kontorsbiträde (VII), ett *extra för-*
sta kontorsbiträde (3,528 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöröml 690 kr.).

Torstensson, A. H.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Ekeroth, A. E. (Lisa).

Husmoder (2 kl.) (8).

Hilldén, f. Olsson, A. L. (Anna-Lisa).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Brolin, P. E. H.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12),
en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en
trädgårdsmästare (2 kl.) (10), fem *hant-*
verksföreståndare (10), en *förråds*
mästare (3 kl.) (9), två *automobilförare* (7; en av
dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), tre
hantverkare (7), tre *hantverkare* (repara-
törer) (7), tre *e. o. hantverkare* (VII),
en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *bi-*
trädande köksförestånderska (2 kl.) (6),
en *extra biträdande köksförestånderska*
(2,580 kr.), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI),
en *arbetsförestånderska* (6), en *e. o. arbets-*
förestånderska (VI), en *biträdande tvätt-*
förestånderska (2 kl.) (4), fyra *e. o. tele-*

fonister (IV), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *e. o.*
portvakt (2 kl.) (11), en *extra tapetserare*
(2,760 kr.), en *extra nattvakt* (2,220 kr.).
— Sju *eldare* (2 c), tre *automobilförare*
(2 c), två *gårdskarlar* (2 a), fyra *manliga*
köksbiträden (2 a), en *första kokerska* (1 d),
två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), ett
första biträde (1 b), nio *matsalsbiträden*
(1 b), tre *sömmerskor* (1 b), tre *strykerskor*
(1 b), tjuguen *tvättbiträden* (1 b), två *arbets-*
biträden (1 a), tjugufyra *köksbiträden* (1 a),
femtioju *städerskor* (1 a).

Långbro sjukhus.

Långbro, Älvsjö 1 (postgirokonto nr 1096),
t. 46 25 00 (växel); 46 13 56 (överläkare
Stenberg direkt); 46 25 00 (överläkare *Hu-*
bert); 46 13 63 (syssломannen samt kon-
toret).

Mottagningstid: Intagning av patienter
sker alla tider på dygnet. Telefntid till före-
ständerskorna (för förfrågningar om patienterna):
alla dagar kl. 14—15.

Besökstid: tisdagar, fredagar och söndagar
13,30—14,30.

Expeditionstid: å syssломanskontoret 8,30
—12, 12,45—16,15, lördagar 8,30—12, 12,30
—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 118.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vård-
platser. Sjukhuset är uppdelat på två avdel-
ningar, under ledning av tvänne överläkare.

Författningar m. m. Ordningsregler för
Långbro sjukhus, fastställda av sjukhusets sty-
relse 15 dec. 1910. Instruktioner för vissa be-
fattningshavare vid Stockholms stads sjukhus,
fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.
Instruktioner för sjukvårdspersonal vid Långbro
sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 3 aug.
1911.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
4,027,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 981,080
kr.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,200 kr.).

Stenberg, S. O. (förordn. t. o. m. ³¹/7 1942);
t. 46 13 56, 46 25 00; mottagningstid: tisdagar
och fredagar 13—14.

Överläkare (27).

Hubert, B. T. H.; t. 46 25 00; mottagningstid:
tisdagar och fredagar 13—13,30.

Biträdande läkare (24).

Abramson, D.; **Sehlstedt**, C. P.; t. 46 25 00.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Carlborg, G. U.; Grönwald, A. J. F.; en vakant,
t. 46 25 00.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Hammargren, S. A.

Konsulterande läkare (1,500 kr.)

(för invärtes sjukdomar).

Anderson, S. A.

En *uppsyningsman* (10), fyra *förestånderskor* (8), nio *förste skötare* (8), femtiofem *skötare* (7), trettio *översköterskor* (7), fem *extra översköterskor* (2,988 kr.), tjuguen *e. o. skötare* (VII), elva *första sköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), etthundrafemton *sköterskor* (5), fyrtiotvå *e. o. sköterskor* (V), en *extra skötare* (2,640 kr.), sexton *extra sköterskor* (2,220 kr.), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), en *extra laboratoriesköterska* (2,664 kr.).

Predikant (1,020 kr.).

Hassler, J. E. A., kyrkoadjunkt i Brännkyrka förs.

En *organist* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ohlson, G. A.: t. 46 13 63, 46 25 00; mottagnings-
ningstid: 12—14.

Förste kammarskrivare (17).

Holst, K. G., tjl. (se sid. 134), *tf.* Josefsson,
N. O.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, N. T.; Lindell, B. J. W., tjl. (se sid.
132), *tf.* Lagergren, K.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Andersson, Anna-Lisa.

Kurator (4,800 kr.).

Petersson, J. K. (Hanna), mottagnings-
tid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (2,976 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöröml 690 kr.).

Weiter, L. A. F.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Schulte, A. M. (Gretha).

Husmoder (2 kl.) (8).

Broman, U. (Ulla).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A. F.; Nilsson, J. O. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (10), sju *hantverksföreståndare* (10), två *automobilförare* (7); en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), fem *hantverkare* (7), två *hantverkare* (*reparatörer*) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), ett *trädgårdsbiträde* (5), en *nattvakt* (5), två *portvakter* (2 kl.) (2), en *arbetsförestånderska* (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *extra biträdande köksförestånderska* (2,580 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. biträdande arbetsförestånderska* (IV). — Nio *eldare* (2 c), tre *automobilförare* (2 c), fem *gårdskarlar* (2 a), två *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), två *strykerskor* (1 b), en *kallskänka* (1 b), två *första biträden* (1 b), sju *matsalsbiträden* (1 b), en *sömmerska* (1 b), tio *tvättbiträden* (1 b), tjuguen *städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a), ett *arbetsbiträde* (1 a), sjutton *köksbiträden* (1 a).

Sinnessjukavdelningarna vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid S:t Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjukavdelningen vid Norrtulls sjukhus (165 vårdplatser) se sid. 124 och 128.

Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs 18 (styresmannen), Rånäs 23 (föreståndarinnan).

Sjukvårdsavgifter: se sid. 118.

Besökstid: torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är inrymt i den av staden inköpta egendomen Rånäs slott i Fasterna socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinnliga patienter.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Sjd

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 280,760 kr.; inkomster: driftbudgeten 75,300 kr.

Styresman och läkare (8,850 kr.).

Fogelgren, G. N.

Sysselman.

Alström, H. (se Norrtulls sjukhus).

En förestånderska (8), en översköterska (7), en e. o. översköterska (VII), elva sköterskor (5), fyra e. o. sköterskor (V), tre sköterskeelever (2,220 kr.), en arbetsförestånderska (6), en extra köksförestånderska (2,460 kr.), en extra tvättförestånderska (2,424 kr.), en e. o. värmeledningsskötare (VII). — En gårdskar och chaufför (2 c), en första kokerska (1 d), ett matsalsbiträde (1 b), fyra köksbiträden (1 a).

Epidemisjukhuset.

Valhallavägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va. (postgirokonto nr 1082); t. 23 54 20 (växel).

Mottagningstid: sjuka intagas alla tider på dygnet.

Besökstid: Anhöriga medgivas att i besöksrummen onsdagar, lördagar och söndagar kl. 13,30—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd det medger. Upplysningar om patienterna meddelas till anhöriga varje helgfri dag kl. 12,30 av sjukhusets överläkare. Telefonupplysningar angående patienterna lämnas dagligen kl. 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 118.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall varje epidemidistrikt äga tillgång till erforderligt antal platser å särskilda epidemisjukhus för vård av personer, som äro behäftade med sådan smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt, lämnas sådan sjukvård å stadens epidemisjukhus, som för närvarande har 707 platser. Enligt instruktionen för Stockholms stads sjukhusdirektion är direktionen stadens epideminämnd.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen (med följdfattningar) vård skall beredas å epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor, fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber, difteri, akut barnförlamning, smittsam hjärnfeber, återfallsfeber, sömnsjuka, undulantfeber, rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme behandlas dessutom mässling, kikhosta, vattenkoppor, epidemisk influensa m. fl. sjukdomar.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandida-

ter, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänstgöring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår statsbidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Författningar. Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 407). K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1941: sid. 414). Instruktion för kommissarien (numera syssломannen) vid Epidemisjukhuset, fastställd av hälsovårdsnämnden 11 maj 1894. Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911, med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut den 26 april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjukhuset av vissa utom Stockholm insjuknade personer. Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av överståthållarämbetet 31 jan. 1942 (Kf 1942: nr 8).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,669,220 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 256,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 384,000 kr. (därav statsbidrag 160,000 kr.).

Styresman och överläkare (23)

(dessutom styresmansarvode 1,500 kr. och undervisningsarvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Bergman, R. K. (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1944); mottagningstid: vardagar 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Rudberg, S. H.; Bergenson, S. R. F.; Almberg, B. E. J.

Öronläkare (6,780 kr.).

Sjöberg, A. Ax:son.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med upplysnings- och understödsyrån för tuberkulossjuka).

Jäderholm, K. B.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar.¹⁾

Værnéus, A. G.

Obducent.²⁾

Wahlgren, F. F.

Elva epidemisjuksköterskor (7), en e. o. operationssköterska (VII), tre e. o. epidemisjuksköterskor (VII), två extra epidemisjuksköterskor (2,856—2,700 kr.), en laboratoriesköterska (7), en extra laboratoriesköterska

¹⁾ Anslag i staten 960 kr.

²⁾ » » » 600 kr.

(2,856 kr.), femton *assistentsköterskor* (2,760 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), en *lek-lärarinna* (2,580 kr.). — Femtonio *sjuksköterskebiträden* (1 b) jämte ett varierande antal tillfälliga sjuksköterskebiträden.

Predikant (1,000 kr.).

Kyhlberg, G., komminister i Engelbrekts förs.

Sysselman (2 kl.) (20).

Åhlin, A. Hj. D.; t. 23 54 20; mottagningstid: 9 —13.

Kammarsskrivare (15).

Engelmark, K. E.

En *kontorsskrivare* (9), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Hallström, O. H.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Wahlström, S. L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Frisk, G. A. E.; Jansson, N. J.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), två *hantverkare* (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *husmoder* (2 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande tvättförestånderska* (2,040 kr.), två *e. o. telefonister* (IV), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Fem *eldare* (2 c), en *bilförare* (2 c), fyra *gårds-karlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), två *sömmerskor* (1 b), en *strykerska* (1 b), sju *köksbiträden* (1 b), åtta *tvättbiträden* (1 a), åtta *städerskor* (1 a).

Konvalescenthemmen.

Isidor Dannströms konvalescenthem.

Se under Sabbatsbergs sjukhus (sid. 120).

Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem.

Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången

sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationers avkastning. Enligt donationsbrevet hava lasaretsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varest plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vårdens å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Konvalescenthemmet skall enligt donationsvillkoren förvaltas av en styrelse, bestående av förste stadsläkaren, [fattigvårdsinspektören] fattigvårdsdirektören och två ledamöter, utsedda en av fattigvårdsnämnden och en av [hälsovårdsnämnden] sjukhusdirektionen, samt donator. Sedan donator numera avlidit, utser sjukhusdirektionen ytterligare en ledamot i hans ställe.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens stadgar för Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem 24 aug. 1906.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 77,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 28,500 kr. (därav 7,500 kr. ränta å donationsmedel).

Styrclse.

Rietz, A. E., förste stadsläkare; Wangson, O. R., fattigvårdsdirektör; Adamsson, f. Hollman, Karin Ch. T., fru (vald av fattigvårdsnämnden); Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm., Wallers, A. E., verkställare (valda av sjukhusdirektionen).

Suppleanter: Wehlou, f. Andersson, K. O. (Stina), fru (vald av sjukhusdirektionen); Viklund, Agnes K., sköterska (vald av fattigvårdsnämnden).

Styresman och läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 115).

Sjd

Redogörare (900 kr.).

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 115).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf. Larsson, S. Gunborg.*

En *värmeledningsskötare* (7), en *e. o. undersköterska* (IV). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.

Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.

Tuberkuloshemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden uppläte för ändamålet lämplig lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens tuberkulosbyrå (se sid. 201) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 21,270 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,000 kr. (därav 4,000 kr. ränta å donationsmedel).

Redogörare.

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 115).

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Wadman, Hilma.

Ett *första biträde* (1 b).

Heijkenskjölds konvalescenthem.

Måsnaryd, Södertälje; t. Södertälje 316 63; expeditionstid 11—13.

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkenskjöld och hans maka å ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrendet omfattar

huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade personer från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedläggning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 67,740 kr.; inkomster: driftbudgeten 37,500 kr. (därav 15,200 kr. ränta å donationsmedel).

Styresman och läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 115).

Redogörare.

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 115).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf. Frölén, A. Linnéa.*

En *e. o. trädgårdsmästare* (VII), ett *e. o. trädgårdsbiträde* (IV). — En *kokerska* (1 c), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *biträden* (1 a), ett *köksbiträde* (1 a).

Vårby konvalescenthem.

Vårby gård, Fittja (postgirokonto nr 128 440); t. Fittja 136.

Konvalescenthemmet är avsett för vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 jan. 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 91,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 17,400 kr.

Redogörare.

Herrman, N. V. A., syssloman (se sid. 132).

Extra föreståndarinna (2,856 kr.).

Olsson, Märta A. C.

En *biträdande föreståndarinna* (2,664 kr.). — En *kokerska* (1 c), tre *köksbiträden* (1 a), tre *städerskor* (1 a), en *gårdskar* (2 a).

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem, Enskede 2; t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 sept. 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseende ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels ock vad som kunde utvinna av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 sept. 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätsel-nämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreationsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådana. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 dec. 1935 beslöt stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss liv-

räntetagare, till inventarietrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseende, och dess angelägenheter skola handhas av en styrelse, som skall bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av sjukhusdirektionen för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1941—1944. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drövikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör 125, därav 60 platser för vuxna och 60 platser för barn samt 5 isoleringsplatser.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 10 kr. per dag.

Stadgar. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända av SF 15 maj 1933. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt av sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade av stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 249,200 kr.; inkomster: driftbudgeten 71,100 kr.

Styrelse

(vald för tiden 1941—1944).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm., ordf. och ställföreträdande kassaförvaltare; **Geber**, A. E., advokat, vice ordf.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, kassaförvaltare; **Sandler**, f. Lindberg, H. E. M. (Maja), landshövdingsska; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Adamsson**, f. Hollman, Karin Ch. T., fru; **Rud**, f. Eklund, Anna L., fru.

Sekreterare tillika redogörare

(1,740 kr.).

Pehrson, C. G., tf. e. o. kammarskrivare (se sid. 116).

Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning under år 1942.

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; **Ohlson**, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter: **Leffler**, S.-H., auktoriserad revisor; **Andersson**, A. H., kassör.

Sjd

Styresman.

Fredbärj, K. T.

Läkare (4,560 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Läftman, Ellen A. M.

Tre e. o. sjuksköterskor (VI), en e. o. undersköterska (IV), en extra sjukgymnast (3,360 kr.), en köksförestånderska (3 kl.) (7), en e. o. baderska (III). — En värmeledningsskötare (2 c), en gårdskarl tillika automobilförare (2 c), en första kokerska (1 d), ett första biträde (1 b), tre matsalsbiträden (1 b), femton sköterskebiträden (1 a), fem köksbiträden (1 a), tre stüderskor (1 a).

Ihrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö I; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är inrymt, donerades år 1920 av vice häradshövding Fredrik Ihrfelt till staden för att under benämning »Ihrfeltska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse klena barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas av hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 34,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 10,300 kr.

Styresman och läkare (1,200 kr.).

Herlitz, C. W.

Redogörare.

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 115).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Hjorth, Ruth V.

En kokerska (1 c), tre sköterskebiträden (1 a).

Stockholms stads öppna sjukvård.

Stadssjuksköterskor.

För att med sjukvård i hemmen tillhandagå obemedlade och mindre bemedlade hava av staden anställts tjugu s. k. stadssjuksköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade; mindre bemedlade erlägga däremot viss nedsatt avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i hemmen för sjuka inom nämnda befolkningsgrupper som ock att minska kraven på sjukhusvård.

(Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjukvårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på fattigvårdsnämndens stat uppfört anslag till vård av fattiga sjuka i hemmen; se sid. 402.)

Avlöningar. Elva stadssjuksköterskor: lönegrupp 7; en e. o. stadssjuksköterska: lönegrad VII; åtta extra stadssjuksköterskor (4,044—2,856 kr.).

Barnmorskor.

Enligt lag om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. den 4 juni 1937, vilken lag trädde i kraft den 1 jan. 1938, skall riket för tillgodoseende av barnaföderskors behov av förlösningshjälp vara indelat i barnmorskedistrikt, vart och ett med minst en fast anställd distriktsbarnmorska. Distriktsindelningen fastställs av medicinalstyrelsen, som även bestämmer antalet barnmorskor för varje distrikt.

Medicinalstyrelsen har den 14 febr. 1938 bestämt, att Stockholms stad skall utgöra ett barnmorskedistrikt med fyra distriktsbarnmorsketjänster. Angående distriktsbarnmorskans station och verksamhetsområde har barnmorskestyrelsen för Stockholm (se nedan) att besluta.

Inom varje stad, som ingår i distriktsindelningen men ej deltagar i landsting, skall finnas en barnmorskestyrelse med uppgift att handlägga ärenden rörande barnmorskevisandet inom staden.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 febr. 1942 medgivit, att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlösning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlöst i hemmet.

Distriktsbarnmorskorna, som till antalet äro fyra, skola åtnjuta lön enligt lag den 4 juni 1937 om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. (Kfh 1941: sid. 899).

Polikliniker.

Så kallade polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, där behandling meddelas åt fattiga sjuka, som ej behöva sluten anstaltsvård, äro anordnade dels vid olika sjukhus i staden, dels ock såsom fristående institutioner utan sammanhang med sjukhus. De sistnämnda poliklinikerna hava efter hand blivit av staden helt övertagna. Under sjukhusdirektionen hör därjämte könssjukpolikliniken vid S:t Görans sjukhus (sid. 122). Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i § 5 av lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omformulda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 119).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 4): Serafimerlasarettets, Diakonissjukhusets, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalts, Karolinska institutets barnpoliklinik å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt ävensom Vanförelanstalts polikliniker. Dessutom har staden egna polikliniker i förening med vissa sjukhus, nämligen Sabbatsbergs, S:t Görans, S:t Eriks och Maria sjukhus, Norrtulls sjukhus, Sachsska barnsjukhuset samt Södra barnbördshuset (se sid. 119, 122, 124, 126, 128, 129, 130). Dessa förvaltas emellertid gemensamt med vederbörande sjukhus av sjukhusdirektionen.

Instruktioner m. m. Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads [hälsovårdsnämnd] sjukhusdirektionen inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. K. kung. 19 maj 1933 ang. ersättning av statsmedel för läkarundersökning, läkemedel m. m. enligt § 6 i lagen 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 201,580 kr.; inkomster: driftbudgeten 74,970 kr.

Stadens poliklinik vid Kornhamnstorg.

Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., St.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 10 22 16 (övriga avdelningar).

(Betr. skyddskoppypumpningen se sid. 202.)

Föreståndare.

Hæggström, A. E.

Hudsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, torsdagar och lördagar 10—11.

Läkare (2,400 kr.).

Breide, C. H.

Kvinnosjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30.

Läkare (2,400 kr.).

Söderbaum, H. Gunhild.

Könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—12.

Läkare

(6,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Rossander, Gunhild.

Assistentläkare

(4,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Palmgren, Dagmar F.

Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar och onsdagar 11—12, fredagar 11—11,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19 samt lördagar 13—14.

Läkare

(7,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Grönqvist, K. J. R.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—13.

Läkare (5,100 kr.).

Lindblad, A. Y.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

Läkare (5,100 kr.).

Flodquist, L. G.; Hæggström, A. E.

En *polikliniköversköterska* (7), två *sjuksköterskor* (6), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra skrivbiträde* (1,860 kr.). — Tre *poliklinikbiträden* (1 b), två *städerskor* (1 a).

SJD Stadens poliklinik å Norrmalm.

Döbelnsgatan 59/61, n. b., Va.; t. 33 40 34.

Föreståndare.

Almkvist, S. L.

Könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Läkare

(6,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Sjöquist-Rhodin, Tyra M.

Assistentläkare

(3,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Tenlén, Saga.

Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Läkare

(6,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Almkvist, S. L.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar 12—12,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 16—16,30.

Läkare (2,400 kr.).

Stenbeck, Anna E. T.

En *sjuksköterska* (6), en *extra sköterska* (1,500 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska* (750 kr.). — Ett *poliklinikbiträde* (1 b).

Stadens poliklinik å Östermalm.

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

Föreståndare.

Björnin, O. S., stadsfullm.

Hudsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12,30—12,45.

Läkare.

Feuk, G. A. (jfr nedan).

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11,30—12.

Läkare (4,260 kr.).

Björnin, O. S., stadsfullm.

Könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

Läkare

(4,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Magnell-Nauciér, Valborg V. E.

Assistentläkare

(2,700 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Sandbacka-Holmström, Ingrid M.

Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Läkare

(4,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Feuk, G. A.

En *sjuksköterska* (6), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska*. — Två *poliklinikbiträden* (1 b).

Läkarmottagningar för sockersjuka.

Maria sjukhus, Wollmar Yckullsgatan 25, Sö.; t. 23 25 30 (växel).

Läkare (1,000 kr.).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: onsdagar 12—13.

Kliniska laboratoriet, S:t Görans sjukhus, Stadshagen, K.; t. 53 56 05.

Läkare (1,000 kr.).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: tisdagar 10—11.

Sexualhygieniska polikliniken.

Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstider: onsdagar 18—19 (lördagar 8,30—9,30).

Poliklinikavgifter: se ovan sid. 119.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.

Läkare.¹⁾

Kjellberg, Gerda E.

Mödravårdscentraler.

Enligt k. kung. den 21 juli 1937 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagit i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödravård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyggande vården av barnet att övertagas av de av barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 276). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid barnavårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhavas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställd plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid sju mödravårdscentraler. Dessa äro förlagda till Södra barnbördshuset, Allmänna barnbördshuset, sällskapet Pro Patrias barnbördshus och St Eriks sjukhus samt till särskilda lokaler vid Hammarbyhöjden, Aspunden och Alvik.

Författningar. K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. 5 maj 1939 (se Kfh 1941: sid. 920). Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställd av stadsfullmäktige 21 nov. 1938 (Kf 1938: nr 34).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 57,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 12,000 kr. (statsbidrag²⁾).

¹⁾ Avlöning utgår med visst arvode efter antalet mottagningar samt med hälften av inlåtna poliklinikavgifter.

²⁾ I dessa summor ingår ej den central, som är förlagd till Södra barnbördshuset.

Stadens öppna vård av psykiskt sjuka.

Adresser: överläkaren och expeditionen, Vasagatan 6, C. (sjukhusdirektionens exp.); hjälpbyrån, Serafimerlasarettet, Hantverkargatan 2, K.; kuratorsexpeditonen, Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; centralhemmet, Åsbärby gård, Östuna, Knivsta. Mottagningstider och telefoner se nedan.

Sjukhusdirektionen har genom socialdepartementets skrivelse den 24 jan. 1936 medgivits att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7 kap. stadgan den 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket tills vidare i enlighet med av direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bereda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamålet anordnat centralhem, polikliniskt mottagning i av staden inrättad hjälpbyrå för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse; bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, av vilka fyra ledamöter och två suppleanter utses av Stockholms stads sjukhusdirektion för ett kalenderår samt en ledamot och en suppleant av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». De senare äro utsedda tills vidare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrån och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem samt att en gång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej överstigande 20. I vården skall ingå de sjukas nödiga tillsyn och skötsel samt förseende såväl med god och tillräcklig föda som ock med behörigen uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vårdhem.

Hjälphyrån utövar poliklinisk behandling av klientel tillhörande den öppna vårdens verksamhet; mottagningar äro anordnade å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar 15,30—16,30.

Sjd

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 2,75 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 4,40 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift prövas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Författningar. Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. stadga ang. sinnessjukvården i riket 19 sept. 1929, med ändr. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 827,410 kr.; inkomster: driftbudgeten 284,300 kr. (därav ränta å donationsmedel 2,500 kr. samt ersättning av statsmedel 3,000 kr.).

Sekretär.

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., **Hansson, N. H.**, sjukhusdirektör, **Mattsson, S.**, skötare, **Moureau, N. C.**, förste kanslisekreterare, ordf. (utsedda av sjukhusdirektionen); **Stenberg, S. O.**, docent, överläkare, vice ordf. (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: **Eriksson, f. Johansson, Elsa D.**, fru, **Wittholm, f. Ekström, Karin S. L.**, fru (utsedda av sjukhusdirektionen); **Kleen, Else**, fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Redogörare (690 kr.).

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 115).

Kassaförvaltare.

Edwall, E. H. A., notarie (se sid. 115).

Den öppna vården av psykiskt sjuka.

Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1947); mottagning: måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å hjälpbyrån), tisdagar och fredagar 10—12 i ekonomiskt-administrativa ärenden (å sjukhusdirektionens exp.).

Biträdande läkare (9,900 kr.).

Lundquist, G. A. R.

Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Vasagatan 6, C.; t. »sjukhusdirektionen».

Inspektris (2 kl.) (9)

(för hemvården).

Carlberg, Kerstin A.

Översköterska (7)

(för hemvården).

Johansson, Linnéa M.

Extra översköterska (2,856 kr.)

(för hemvården).

Johansson, Kerstin E.

Översköterska (7)

(för centralhemmet å Åsbärby gård, Östuna, Knivsta, t. Östuna 26).

Kjellgren, Anna I.

Biträdande läkare (1,740—1,560 kr.)

(å hjälpbyrån).

Sehlstedt, C. P.; Ehrensward, J. N. G.

Kurator (12).

Leufvén, G. E. S. (La); mottagning: Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C., vardagar 10—12; t. 11 97 32, 11 97 33.

Biträdande kurator (10).

Domellöf, Ruth M., mottagning: sjukhusdirektionens exp., Vasagatan 6, C., vardagar 9—11; t. »sjukhusdirektionen».

Ett *e. o. trädgårdsbiträde* (V) och en *e. o. undersköterska* (IV) å centralhemmet, ett *e. o. kontorsbiträde* (V) och ett *e. o. skrivbiträde* (IV) å hjälpbyrån, ett *första kontorsbiträde* (7) och ett *e. o. kontorsbiträde* (V) å expeditionen, en *kokerska* (1,920 kr.) och två *biträden* (1,620 kr.) å centralhemmet.

Centrallaboratorierna.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 159,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 58,520 kr.

Bakteriologiska och kliniska laboratorierna överflyttades från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen den 1 jan. 1940.

Bakteriologiska laboratoriet.

Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfack 177, Stockholm 1); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62; laboratoriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sönd- och helgdagar 9—11.

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hö-

rande frågor, ävensom utredningar i hälsovårds-ärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras, samt undersökningar i diagnostiskt syfte (beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov [utstrykningspreparat] för tuberkulos kostnadsfritt för i Stockholm boende personer, eljest enligt taxa) av de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktiserande läkare i staden eller landsorten till laboratoriet insändas.

Instruktioner. Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933.

Överläkare (21).

Davide, H. L. (förordn. t. o. m. $^{30}/_{100}$ 1944);
mottagningstid: 12—12,30.

Assistenter (7,680 kr.).

Malmström, F. K. B.; Varenius, S. R. P.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Lundgren, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Törnqvist, A. H.

Två laboratoriebiträden (6), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII), två e. o. laboratoriebiträden (VI). — Två städerskor (1 a) samt tillfällig personal i mån av behov.

Kliniska laboratoriet.

S:t Görans sjukhus, ing. Kungsholmsgatan 109, K.; t. S:t Görans sjukhus: centrallaboratoriet; prov mottagas 9—15; undersökningar av basalomsättning och magsaft beställas per tel. 9—16; blodprov tagas utan föregående anmälan 9,30—10,30.

På avdelningen utföras olika medicinskemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basalomsättningen, allt enligt fastställt taxa. Undersökningarna äro kostnadsfria för personer, som styrkt sin medellöshet eller av vissa läkare prövas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

E. o. läkare (XIX).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: 9,30—10,30.

Ett laboratoriebiträde (6), ett extra analysbiträde (2,880 kr.). — En städerska (1 a).

Centraltvättinrättningen för stadens sjukhus.

Högbergsgatan 71 och Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 40 69 12.

Centraltvättinrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus å Södermalm och för S:t Görans sjukhus. I den mån tvättinrättningen vid Sab-batsbergs sjukhus ej medhinner all därstädes förekommande tvätt, skall centraltvättinrättningen även utföra tvätt för detta sjukhus. Inrättningen har därjämte åtagit sig att ombesörja tvätten för barnsjukhuset Samariten samt Albert och Hulda Pålsöns konvalescenthem m. fl. anstalter (se sid. 137). Centraltvättinrättningen har en kapacitet av 4,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en större lokal inom de staden tillhöriga s. k. Nürnbergsfastigheterna.

Beträffande förslag om ny centraltvättinrättning se sid. 114.

Instruktion m. m. Instruktion för redogörare, [föreståndarinna] och tvättmästare vid centraltvättinrättningen, antagen av sjukhusstyrelsen 10 febr. 1925. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor och strykskor samt maskintvättare och reparatörer vid centraltvättinrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1939 och allmänna bestämmelser från 1 april 1940.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 383,115 kr.; inkomster: driftbudgeten 383,115 kr. (ersättningar från sjukhus).

Redogörare (900 kr.).

Olsson, E. V., telefon och mottagningstid se under Maria sjukhus (sid. 127).

Tvättmästare (13).

Löw, F. E.

En biträdande tvättförestånderska (1 kl.) (5). — Avlönade enligt kollektivavtal: en maskintvättare och reparatör (2 d), femtiofem kvinnliga biträden (1 a), en städerska (1 a).

Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta skola, Stockholm 9; t. 45 01 51.

Hemmet har till ändamål att bereda astmasjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, som i hemmet framkalla astma. Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften

SJD av skolhemmet. Förvaltningen av skolhemmet omhänderhaves direkt av sjukhusdirektionen. Folkskoleledningen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta skola, vilka försetts med lämplig inredning. Skolhemmet har plats för 22 barn.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 7,000 kr.

Läkare (2,000 kr.).

Nordenfors, B. G.

Föreståndarinna (2,856 kr.).

Näslund, Ingegerd E.

Ett *sköterskebidräde* (1 a) samt *stüderskehjälp* i mån av behov.

S:t Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sköterskeskola.)

Kungsklippan 7, K. (postgirokonto nr 158 160); t. 51 40 39, 51 98 60.

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöi genom beslut av stadsfullmäktige den 20 nov. 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola.

Enligt stadgar för skolan, som antagits av stadsfullmäktige den 19 febr. 1940, handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse på sju ledamöter jämte fyra suppleanter, vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

S:t Eriks sjuksköterskeskola började sin verksamhet den 1 febr. 1940. Lokaler för undervisning, matsalar och bostäder äro intill den 1 okt. 1943 förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan. Skolan, som blir fullt utbyggd först under år 1943, omfattar vid 1942 års början 4 elevkurser med sammanlagt 83 elever. Under 1942 påbörjas nya kurser i april och oktober med vardera 30 elever. Före antagandet genomgår den sökande en c:a 2 månaders provtjänstgöring, varvid en avgift av 120 kr. erlägges till skolan. Antagen elevs kursavgift är 600 kr. Under de tre utbildningsåren erhålles fritt vivre samt det tredje året ett arvode av 360 kr. per år.

Utbildningen är förlagd till S:t Eriks, S:t Görans, Söderby, Beckomberga och Stigbergets sjukhus, Epidemisjukhuset, S:t Eriks barnbörds- hus och Södra barnbörds- huset, Vanförestalten, barnsjukhuset Samariten och Nyboda barnhem. Elevernas tjänstgöring i öppen vård påbörjas eventuellt 1942 vid barnavårdscentralerna. Skolan uppbär av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete.

Stadgar. Stadgar för S:t Eriks sjuksköterskeskola—Stockholms stads sjuksköterskeskola, fast-

ställda av stadsfullmäktige 19 febr. 1940 (Kf 1940: nr 75).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 255,415 kr.; inkomster: driftbudgeten 230,700 kr.

Styrelse.

Sahlgren, E. J. A., överläkare, ordf.; **Anderson**, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; **Höjer**, Gerda, sekreterare, stadsfullm.; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm., vice ordf.; **Jonzon**, B. A. S., förste folkskolinspektör; **Wallenberg**, G. O., verkst. direktör, stadsfullm., kassaförvaltare; **Wikström**, Märta, advokat, vice kassaförvaltare.

*Suppleanter*¹⁾: **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna, stadsfullm.; **Kåge**, Inez M., sjuksköterska; **Lindgren**, E. Ingeborg, sköterska; **Perman**, E. G. S., överläkare.

Redogörare.

Sunne, C. N., kammarskrivare (se sid. 131).

E. o. föreståndarinna (XVII).

Thomson, H. E. (Lisa).

Två *instruktionssköterskor* (3,060 kr.). — Sju *städerskor* (1 a), två *matsalsbiträden* (1 b) samt en *första kokerska* (1 d).

Stockholms stads sjuk- och djurtransportväsen m. m.

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseende av sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådlig- hetens skull på ett ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukes eller skadades namn; b) sjuk-

¹⁾ Enligt beslut skola ledamöterna hrr Sahlgren och Wallenberg vid förfall ersättas av suppleanten hr Perman, ledamöten hr Jonzon ersättas av suppleanten fru Hermansson, ledamöterna fröknarna Höjer och Wikström ersättas av suppleanten fröken Kåge samt ledamöterna fru Johansson-Visborg och hr Anderson av suppleanten fröken Lindgren.

domens eller skadans beskaftenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges:

med 7 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport av medellösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstås gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 25 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 7 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar hälsovårdsnämnden två epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvireras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skriven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukes namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 23 30 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukes namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. På framställning av Svenska allmänna djurskyddsföreningen medgav drätselnämnden i januari 1901, att tvenne av den nämnda föreningen till allmänt begagnande upplåtna vagnar, särskilt konstruerade för transport av döda eller sjuka hästar och andra större djur, skulle få uppställas å Stockholms renhållningsverks stationer samt kunna genom bud eller telefon rekvireras enligt närmare fastställda föreskrifter. Uppdraget i fråga överflyttades fr. o. m. år 1905 till brandkåren, som förfogade över ständig vaktpersonal och lämpligare hästar. Sedan brandkårens automobilise-

ring under år 1916 genomförts och samtliga hästar uttrangerats, hava i stället för nyssnämnda vagnar tvenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler anskaffats. De kunna rekvireras på samma sätt som sjukvagn (se ovan).

Kungörelse om dessa transporter har utfärdats av överståthållarämbetet senast den 12 febr. 1921 med följande föreskrifter:

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som, på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

- a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.
- b) för det i 2:o) omförmälda fall:

1) då transporten sker mellan kl. 6 och kl. 22 med 15 kr.

2) då transporten sker under övriga delen av dygnet med 25 kr.

c) för de i 3:o) avsedda fall efter överenskommelse med brandchefen.

För upptagning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges, utöver gottgörelsen för förekommande transport, särskild ersättning efter överenskommelse med brandchefen.

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid andra flygkåren, Hägernäs (t. >Flygambulansen>) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel, under det att Svenska röda korset åtagit sig att svara för driftkostnaderna. Härvid har dock förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 60 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande lands-

SjD

ting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågavarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å fem olika platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms och Katarina brandstationer samt automobilpalatset, S:t Eriksgatan 117) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att — under

samarbete med Svenska motorklubben — på kallelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarithjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvåder, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. Ö.Ä:s order 24 sept. 1903 ang. sjukbårar å polisstationerna. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935, med ändr. 17 dec. 1941. Ö.Ä:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; ang. adresser, telefoner och expeditionstider för de särsk. kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 dec. 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 sept. 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I nämnda lag lämnas föreskrifter om verksamhetens ordnande och ledning samt om socialstyrelsens befogenheter i dess egenskap av tillsynsmyndighet ävensom om statsbidrag för arbetsförmedlingsverksamhetens bedrivande m. m. En utförligare redogörelse för lagens innehåll och för förmedlingens arbetsuppgifter återfinnes i kommunalkalendern år 1941 (sid. 148). Där redogöres också för hur den styrelse utses, som handhar ledningen av arbetsförmedlingsanstalten. På grund av nedannämnda provisoriska förstatligande hava de uppgifter, som tillkomma arbetsförmedlingens styrelse, för närvarande övertagits av arbetsnämnden i Stockholms stad.

Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda till utgången av år 1942.

Sedan genom k. kung. den 26 april 1940 förordnats, att 2 kap. av tjänstepliktslagen skall äga tillämpning, har föreskrivits, att den offentliga arbetsförmedlingen från och med den 20 maj 1940 tills vidare till och med den 30 juni 1943 skall stå under statlig ledning. Verksamheten fortgår dock i stort sett enligt samma linjer och i samma former som tidigare, men arbetsförmedlingen skall utöver sina tidigare uppgifter fullgöra vad tjänstepliktslagen ålägger densamma. Arbetsförmedlingsanstaltarna stå under ledning av länsarbetsnämnderna, i Stockholm *Arbetsnämnden i Stockholms stad*, vilka utses av k. m.t. (Ang. arbetsnämndens sammansättning se sid. 150.) Chefsmyndighet är Statens arbetsmarknadskommission, till vilken statistiska och andra redogörelser över verksamheten och arbetsmarknadsläget månatligen läm-

nas. Kostnaderna för verksamheten med undantag för pensioner bestridas helt av statsmedel. För av kommunal myndighet till f. d. befattningshavare vid arbetsförmedlingen utbetalda pensioner utgår statsbidrag med 50 %. — Arbetsförmedlingens personal är underställd arbetsnämnden. Från och med den 1 juli 1941 har personalens avlöningsförhållanden reglerats i enlighet med civila icke-ordinarie-reglementet, ehuru någon reell övergång till statstjänst icke ägt rum.

På grund av lokalsvårigheter och andra omständigheter har arbetsförmedlingsverksamheten i viss utsträckning decentraliserats. Å huvudkontoret inrymmas — förutom kansli — specialavdelningar för olika yrkesgrupper. Kontorist- och teknikerförmedlingen, sjömansförmedlingen, ungdomsförmedlingen, student- och lärarförmedlingen samt avdelningarna för hemhjälp — med undantag av tvätt- och rengöringsarbeterskor — äro inrymda i andra lokaler. Dessutom finnes en speciell hemhjälpssbyrå i Bromma. Efter beslut av stadsfullmäktige har inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning, förlagd till huvudkontoret, med expedition och arbetarregister. I anslutning till de av kommunala understödsmyndigheter inrättade arbetslöshetsbyråerna finnas därjämte särskilda under arbetsförmedlingens ledning stående provisoriska avdelningskontor till tjänst för medlemmar av erkända arbetslöshetskassor och hjälpsökande arbetslösa, vilkas arbetslöshet kontrolleras av arbetsförmedlingen.

Författningar. Lag om offentlig arbetsförmedling 15 juni 1934. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling fastställd av k. m.t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934. Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935. Lag om tjänsteplikt 30 dec. 1939. Lagar om fortsatt giltighet av sistnämnda lag 14 mars 1941 och 27 mars 1942. K. kung. 26 april 1940 med förordnande jämlikt 1 § lagen 30 dec. 1939 om tjänsteplikt. K. kung. 7 maj 1940 ang. statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen, med ändr. 14 mars 1941 och 27 mars 1942. K. kung. 30 aug. 1941 om beredskapsregister.

Kommunal stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten (pensioner) 45,870 kr.; inkomster: driftbudgeten 26,500 kr. (statsbidrag).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

*Eriksson, K., försäkringsdirektör.

Ordförandens suppleant

(utsedd av överståthållarämbetet).

*Junker, S. G., rådmän.

Övriga ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

*Enestad, J. I., direktör.

*Garsten, B. C., ombudsman.

*Höckerberg, f. Bergström, Eva M. Ch., redaktör, stadsfullm.

*Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

*Svensson, A., direktör.

Arbetsgivarrepresentanter:

*Adolfsson, F. K., kassör.

*Ekendahl, f. Pettersson, Sigrid H. E., ombudsman.

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

*Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

*En vakant.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

*Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadskollegiets vice ordf.

*Bäckman, O. H., grosshandlare.

*Henning, K. A., verkst. direktör.

*Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

*En vakant.

Arbetsgivarrepresentanter:

*Becker, f. Eriksson, Anna M. K., sköterskebiträde.

*Ohlsson, G. H., ombudsman.

*Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

*Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

*Åsbrink, P., ombudsman.

Revisorer.

För revisionen av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses årligen tre revisorer, en av överståthållarämbetet och två av stadsfullmäktige. Stadsfullmäktige utse tillika två suppleanter.

Lundberg, A. N. V., uppbördsintendent (utsedd av överståthållarämbetet).

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare (utsedd av stadsfullm.).

Ström, A. F., murare, ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru (utsedd av stadsfullm.).

Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författariinna, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Arbetsnämnden i Stockholms stad

(utsedd av k. m:t).

(Arbetsnämnden här medtagen churu statligt organ, se närmare sid. 149.)

Ordförande.

Kollberg, J. A., överdirektör.

Vice ordförande.

Björklund, C. G., förutv. borgarråd.

Ledamöter.

Göransson, G. G., verkst. direktör; Lundström, W. A., ombudsman.

Ersättare: Öhlin, A. I., verkst. direktör (för Göransson); Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm. (för Lundström).

Direktör hos arbetsnämnden: Grufman, S. (se nedan).

Direktörens ställföreträdare, tillika nämndens sekreterare: Bergh, E. A. (se nedan).

Tjänstemän.

(Här medtages endast ordinarie och extra ordinarie kommunala befattningshavare.)

Direktör (A).

Grufman, S.; t. 10 42 97.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Svenson, H. E.; Bergh, E. A.

Förste assistenter (14).

Thunander, K. D.; Traung, f. Bäckström, Märta; Lindberg, W. Ax:son; Strömberg, Ch. A. C. W.; Wagner, S. A.; Olin, M. L. O.

E. o. förste assistent (XIV).

Plomark, E.

Assistenter (1 kl.) (12).

Olson, Sigrig Ch.; Richert, f. Hesselius, Gunel S. M.; Lidberg, Delia S.; Becker, f. Mellberg, Hertha A.; Malmberg, Sigrig E.; Carlsson, Berta M. T.; Barck-Lagergren, Kajsa I. G.; Thysell, Siri M. Ch.; Nylund, A. Karin.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Schönström, S. A. Maria; Bormann, B. C.; Johansson, O. E.; Blomqvist, K. G.; Lundqvist, A. A. G. A.; Karlberg, R. Margit I.; Engvall, G. H.; Pihlblad, J. P.; Dankert, f. Westerlund, D. E. (Dorrit); Howby, F.; Larsson, f. Engberg, Olga E.; Heidenblad, f. Reindahl, Greta K.; Ericsson, f. Lundqvist, Karin H.

Ett första kontorsbiträde (7), två expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI).

Av arbetsnämnden anställda äro dessutom: 28 assistenter, 6 expeditionsbiträden, 4 skrivbiträden, 17 extra tjänstemän samt 2 expeditionsvaktsbiträden.

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79—81, C., och Brunnsgatan 22, C.; t. »stadens arbetsförmedling», Arbetsnämndens kansli: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Manliga expeditioner. Expeditionstid: 7—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Avdelningar för järn- och metallarbetare, hantverks- och fabriksarbetare, handelsarbetare, byggnadsarbetare samt grovarbetare. — Bagarförmedlingen 6—17 och rekryteringsavdelningen för fasta anställningar vid försvarsväsendet 9—17; lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15. — Kommunalarbetareavdelningen 11—14.

Kvinnliga expeditioner. Avdelning för fabriks- och hantverksarbetare 9—17 och avdelning för tvätt- och rengöringsarbetare 8—17; lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15.

Gemensamma expeditioner. Expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Avdelningar för affärsanställda samt för restaurangpersonal.

Kontorist- och teknikerförmedlingen.

Smålandsgatan 31 A, 1 tr., C., och Regeringsgatan 47, 2 tr., C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Hemhjälpcentralen.

Brunkebergstorg 14, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Avdelningar för husföreståndarinnor, kokerskor och husor, hembiträden, tillfällig hemhjälp. Avdelning för examinerade barnsköterskor, anstaltspersonal, tandsköterskor och tandtekniker.

Bromma hemhjälpbyrå.

Gustavslundsvägen 165, Äppelvikén; t. 26 00 67, 26 00 68; expeditionstid: 9—15.

Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningsbyrån.

Klara Södra Kyrkogata 14, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Kvällsmottagning tisdagar och fredagar 18—20.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, St.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.); telegramadr. »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Stockholms studentkårers arbetsförmedling och folkskolläraryrkesförmedlingen.

Expedition: Kärhuset, Drottninggatan 116, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 10—16, (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Studentförmedlingen avser att anskaffa anställningar åt vid högsolor och universitet studerande ävensom åt därifrån utexaminerade. Folkskolläraryrkesförmedlingen förmedlar lärarplatser av olika slag. Båda samarbeta med studentförmedlingarna i Göteborg, Lund och Uppsala och med lärarförmedlingarna å orter, där sådana finnas samt med övriga offentliga arbetsförmedlingar.

Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

*Klarabergsgatan 31, C.; t. »rättshjälpen»;
expeditionstid: alla helgfria dagar 9—
16 samt dessutom tisdagar 19—20; mot-
tagningstider för anstaltens jurister: 9—
11, 14—15 samt dessutom tisdagar 19—20.
Lördagar och dag före helgdag stänges an-
stalten kl. 14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom ti-
digare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 17 dec. 1919
att ombilda stadens förutvarande rättshjälpskon-
tor till en offentlig rättshjälpsanstalt under be-
nämning *Stockholms stads rättshjälpsan-
stalt*. Den trädde i verksamhet den 1 jan. 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom
Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandagå
mindre bemedlade och i sådant avseende, bland
annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp
med upprättande av handlingar, så ock biträde
vid tvisters biläggande genom förlikning samt
vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord
vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde.
Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan
sökande av vad honom genom anstaltens bistånd
tillvinnes förpliktas lämna ersättning för er-
hållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma
förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen
bör komma till stånd. Framställning om rätte-
gång, som befinnes vara uppenbart ogrundad
eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står under ledning av en styrelse,
bestående av ordförande och fyra ledamöter.
Ordföranden och suppleant för honom förordnas
av överståthållarämbetet för fyra år i sänder.
Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för
dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två
år. Anstaltens verksamhet utövas under styrel-
sens överinseende genom en direktör med biträde
av erforderlig personal. Direktören skall hava
avlagt de för utövande av domarämbete före-
skrivna kunsksprov samt förvärvat nödig prak-
tisk erfarenhet genom verksamhet vid under-
domstol eller å advokatkontor. Han må icke
innehava eller utöva annan avlönad allmän eller
enskild tjänst eller idka enskild advokatverk-
samhet. Ej heller må ärende, som inkommit
till anstalten, av något dess biträde övertagas
som enskilt uppdrag.

Reglemente m. m. Lag 19 juni 1919 om
fri rättegång, med ändr. (se Skarstedts lag-

edition under RB 14:10). K. kung. ang. un-
derstödd av statsmedel till offentliga rättshjälps-
anstalter 12 sept. 1919 (se Kfh 1941: sid. 415).
Reglemente för Stockholms stads rättshjälpsan-
stalt, fastställt av k. m:t 31 dec. 1919 (Kf
1919: nr 212), med ändr. 1 aug. 1930 (Kf
1930: nr 64). Arbetsordning för Stockholms stads
rättshjälpsanstalt, antagen av styrelsen 22 dec.
1938 (Kf 1938: nr 82).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
271,480 kr.; inkomster: driftbudgeten 80,500
kr. (därav statsbidrag 31,900 kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1940—1943).

Santesson, P. V., justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1940—1943).

Gestblom, J. A., rådman.

Övriga ledamöter.

*Höglund, Elsa G., fru, sekreterare.

Lindberg, K. H., advokat.

Lundqvist, E. J., chefredaktör.

*Masreliez, G. V., häradshövding.

Suppleanter.

*Larsson, Gustaf K., maskinist, stadsfullm.

Staël von Holstein, C. Mathilda, advokat.

Sekreterare.

Swartling, E. G. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två
suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor
och en suppleant för granskning av rättshjälps-
anstaltens räkenskaper och förvaltning. Revi-
sorerna utses för två år.

Sandell, C. F. V., rådman (utsedd av överstå-
thållarämbetet).

Behm, E. O. L., advokat (utsedd av stadsfullm.).

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, ordf.
(utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

Wilhelmsson, E. A., rådman (utsedd av överståthållarämbetet).

Hultgren, f. Stålander, Helena A. J., fru (utsedd av stadsfullm.).

Odholm, C. G. A., sekreterare (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.*Direktör (B).*

Swartling, E. G. (förodrn. t. o. m. $28\frac{1}{2}$ 1946);
mottagningstid: se ovan.

Förste biträdande jurist (23).

Hedberg, B. R. R. H.

Biträdande jurister (21).

Wahlström, B. A.; Johanson, O. S.

E. o. biträdande jurister (XXI).

Gustafsson, S. L.; Molander, Sonja A.-M.

Extra biträdande jurist (6,060 kr.).

Fredlund, O. A.

Kontorsassistenter (13).

Johnson, N. S.; Paul, f. Johnsson, Amélie S. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Hagström, Karin B. E.; Lagerman, Ebba H. G.

En *förste kontorist* (10), två *kontorskrivare* (9), två *kontorister* (8), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *e. o. expeditiionsvakter* (VI), ett *extra skrivbiträde* (2,160 kr.).